

Okresný úrad Bardejov, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán podľa § 56 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 5 zákona NR SR č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zák. č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

vydané Okresným úradom Bardejov, odborom starostlivosti o životné prostredie podľa § 14 a Prílohy č. 6 k zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

č. OU-BJ-OSZP-2025/000923-054

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. *Názov*

Obec Vyšná Voľa

2. *Identifikačné číslo*

00 322 717

3. *Adresa sídla*

Oblasťný úrad Vyšná Voľa
Vyšná Voľa 89
086 21 Lukavica

4. *Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa.*

Ing. Ján Evin, starosta obce
Vyšná Voľa 89

086 21 Lukavica

tel.: + 421 915849095, + 421-54-4797222

e-mail: obecvysnavola@centrum.sk

Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie územného plánu:

Ing. Stanislav Imrich

Šindliar 203

082 36 Lipovce

IČO: 33 157 413

tel.: + 421 917 566 851

e-mail: stanimsro@gmail.com

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. *Názov.*

Územný plán obce Vyšná Voľa

2. *Charakter*

Strategickým dokumentom (ďalej tiež i „SD“) je územný plán obce Vyšná Voľa (ďalej tiež i „ÚPN obce Vyšná Voľa“), ktorého obstarávania začalo v čase platnosti zákona č. 50/1976 Zb. (ďalej len „stavebný zákon“). ÚPN obce Vyšná Voľa je územnoplánovacia dokumentácia, ktorá komplexne určuje urbanistickú koncepciu a krajinnú koncepciu riešeného územia, ktorým je katastrálne územie Vyšná Voľa. ÚPN obce zosúladzuje záujmy a činnosti ovplyvňujúce udržateľný územný rozvoj, územnú súdržnosť, ochranu historického, kultúrneho a prírodného dedičstva, ochranu životného prostredia, ekologickú stabilitu a ekologickú konektivitu, adaptáciu na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, ochranu verejného zdravia, obranu štátu a bezpečnosť štátu, biodiverzitu a určuje podmienky a regulatívy priestorového usporiadania územia a funkčného využívania územia [v zmysle požiadaviek stavebného zákona a zároveň i § 18 ods.1, 4 a 5 zákona č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o územnom plánovaní)].

SD je spracovaný pre stupeň - obec (územný plán obce) a rieši celé katastrálne územie Vyšná Voľa (výmera 884,00 ha). Predložená územnoplánovacia dokumentácia ako strategický plánovací dokument určuje smery rozvoja obce Vyšná Voľa do výhľadového roku 2045.

3. *Hlavné ciele*

Cieľom ÚPN obce Vyšná Voľa je vytvoriť aktuálnu územnoplánovaciu dokumentáciu, ktorá stanoví základné zásady a regulatívy pre plánovitý priestorový a územný rozvoj obce do roku 2045. Obec Vyšná Voľa v súčasnosti nemá aktuálny nástroj na reguláciu svojho územného rozvoja. Územný plán obce bude obci slúžiť ako základný regulačný nástroj jej priestorového a funkčného rozvoja v návrhovom období. Nový územný plán musí do svojej koncepcie rozvoja obce premietnuť záujmy regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, ktoré sú prezentované v nadradenej územnoplánovacej dokumentácii – v Koncepcii územného rozvoja Slovenska a v Územnom pláne Prešovského samosprávneho kraja; 2019 (ďalej len „ÚPN PSK“).

Hlavnými cieľmi ÚPN obce Vyšná Voľa sú:

- vytvorenie podmienok pre rozvoj verejného technického vybavenia zastavaného územia na želateľnú úroveň,
- vytvorenie priestorových a technických podmienok na uskutočnenie výstavby rodinných domov, zariadení občianskeho vybavenia a polyfunkčného zariadenia občianskeho vybavenia a nezávadnej výroby,
- dosiahnuť zdravé sociálno-ekonomické prostredie v obci,
- držanie a postupné skvalitnenie stavu prírody a krajiny katastrálneho územia aplikáciou dohodnutých regulatívov ochrany prírody a krajiny na úrovni územného plánu.

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

Záujmovým územím pre spracovanie územného plánu obce Vyšná Voľa je okres Bardejov, na území ktorého sa prejavujú funkčné a prevádzkové väzby riešeného územia.

Kraj: Prešovský samosprávny kraj
Okres: Bardejov
Obec: Vyšná Voľa

Obec Vyšná Voľa nemá doteraz schválenú žiadnu územnoplánovaciú dokumentáciu, podľa ktorej by bolo možné riadiť rozvoj výstavby a využívanie územia.

Obec Vyšná Voľa leží v okrese Bardejov v blízkosti okresného sídla (10 km) mimo významnejšie urbanizačné priestory alebo urbanizačné osi. Vyšná Voľa je obytné sídlo s pôvodne doplnkovou funkciou hospodárskou viazanou na obhospodarovanie poľnohospodárskeho pôdneho fondu. V súčasnosti poľnohospodárska prevádzka zanikla, takže obec má čisto obytnú funkciu.

Vzhľadom na polohu obce v štruktúre osídlenia a priaznivú dopravnú dostupnosť z okresného mesta Bardejov má obec rozvojový potenciál obytnej funkcie, umocnený kvalitným prírodným prostredím.

Katastrálne územie Vyšná Voľa má rozlohu 884,00 ha. Poľnohospodárska pôda má celkový výmeru 595,00 ha (67,31 %). Rozsah zastavaného územia (k 01.07.2025) podľa evidencie katastra nehnuteľností je 29 ha (3,28%).

Úhrnné hodnoty druhov pozemkov v k.ú. Vyšná Voľa (k 01.07.2025)

	Orná pôda	Chmeľnica + vinica	Záhrada	Ovocný sad	Trvalý trávny porast	Lesné pozemky	Vodná plocha	Zastavaná plocha a nádvorie	Ostatná plocha
ha	188,00	0	15,00	0	392,00	132,00	6,00	29,00	122,00
%	21,27	0	1,70	0	44,34	14,93	0,68	3,28	13,80

Zdroj: Úrad geodézie, kartografie a katastra

Vývoj počtu obyvateľov v obci Vyšná Voľa

Rok	1970	1980	1991	2001	2011	2021	2024
Počet obyvateľov	374	391	401	403	392	393	402

Zdroj: Štatistický úrad

Urbanistická koncepcia ďalšieho rozvoja obce vyjadrená v návrhu ÚPN obce Vyšná Voľa vychádza z potreby riešiť základnú funkciu obce – funkciu bývania a rozvíjať doplnkové funkcie. Bude sa odvíjať od pôvodnej urbanistickej štruktúry. Kompozičnou osou v štruktúre sídla je cesta III/3500 deliaca obec na severovýchodnú, východnú a juhozápadnú časť.

Pri stanovení odhadu výhľadovej veľkosti sídla v počte obyvateľov k návrhovému roku sa zohľadňovalo viacero faktorov (napr. nárast počtu obyvateľov za posledné dva roky, blízkosť mesta Bardejov). K návrhovému roku 2045 možno uvažovať s nárastom počtu obyvateľov obce o 176 obyvateľov oproti roku 2023. Celková potreba nových bytov k roku 2045 je 52 bytov. Návrh ÚPN obce Vyšná Voľa vymedzuje plochy na výstavbu bytov len v rodinných domoch, a to pre prirodzený a migračný prírastok obyvateľstva a znižovanie obložnosti bytov.

Súčasnú zastavanú územie obce neposkytuje dostatok disponibilných plôch pre zástavbu. Dostatok plôch pre rast sídla ponúkajú kontaktné plochy súčasne zastavaného územia predovšetkým v severovýchodnej, západnej a juhozápadnej časti sídla. V pôvodnej časti sídla pôjde najmä o intenzifikáciu súčasne zastavaného územia obce zastavovaním voľných pozemkov. Nové funkčné plochy bývania sú navrhnuté v lokalitách Lazy, Školské a Pod lazom. Vo výkresovej časti územného plánu sú vyznačené plochy pre možnosť výstavby vyššie počtu rodinných domov, než je vyčíslená predpokladaná potreba.

ÚPN obce Vyšná Voľa rieši rozvoj občianskej vybavenosti. V obci je vybudovaná len základná občianska vybavenosť (materská škola, obecny úrad, kultúrny dom s viacúčelovou sálou a kuchyňou, klubovňa pre kultúru a klubovňa pre dôchodcov, predajňa rozličného tovaru, hasičská zbrojnica, cintorín, dva kostoly, dom nádeje, viacúčelové ihrisko). Obec má vybudovanú dostatočnú kapacitu kultúrno-osvetových zariadení. Pre rozvoj športu územný plán navrhuje výstavbu ihriska pre deti a mládež, ihriska pre dospelých a futbalového ihriska. Ihriská sú navrhované v novom športovom areáli na SV sídla.

Súčasná kapacita maloobchodných predajní nepostačuje pre potreby obce v návrhovom období. Chýbajúce kapacity sú navrhnuté realizovať prístavbou/nadstavbou k objektu rozličného tovaru. Nevýrobné služby (napr. holičstvo, kaderníctvo) môžu byť zriadené v rámci obytných plôch. Výrobné a opravárenské služby sú v obci zastúpené stolárstvom. ÚPN-O navrhuje sústredenie výrobných a opravárenských služieb na polyfunkčnej ploche občianskeho vybavenia a nezávadnej výroby. Konkrétne kapacity jednotlivých druhov výrobných a opravárenských služieb územný plán obce neurčuje. Konkrétne podnikateľské zámery na zriadenie predmetných služieb budú posudzované podľa zásad funkčného využitia polyfunkčnej plochy občianskeho vybavenia a nezávadnej výroby.

Hospodárska základňa obce bola v minulosti tvorená hospodárskym dvorom poľnohospodárskeho družstva, ktoré obhospodarovalo poľnohospodársky pôdny fond. Prevádzka družstva zameraná na chov hovädzieho dobytku už bola v minulosti zrušená. Areál poľnohospodárskeho družstva južne od sídla je navrhnutý na nové využitie ako funkčná plocha polyfunkcie a nezávadnej výroby.

Z hľadiska rekreácie a cestovného ruchu má obec potenciál v nenarušenom prírodnom prostredí i krajinársky kvalitnom. Návrh územného plánu rešpektuje existujúce plochy rekreačných chát; nové nenavrhuje. Zariadenia cestovného ruchu sa v riešenom území nenachádzajú. S ich zakladaním sa neuvažuje ani v budúcnosti. Prírodné prostredie je možné využívať najmä pre pešiu turistiku a cykloturistiku.

V riešenom katastrálnom území sa nenachádzajú žiadne chránené územia zriadené podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“). Z kultúrohistorických objektov obmedzený význam pre poznávací turizmus má nehnuteľná kultúrna pamiatka „Mohylník“ a neoklasicistický rímskokatolícky Kostol sv. Terézie z Ávily.

Obec Vyšná Voľa je sprístupnená cestou III/3500 a je ňou a cestou II/545 napojená na okresné mesto Bardejov. Riešeným územím neprechádza železničná trať. Cesta III/3500 v zastavanom území obce predstavuje zbernú komunikáciu, pričom obslužná funkcia je tu výrazne zastúpená, nakoľko sprievodná zástavba je prístupná priamo z tejto cesty. Tato cesta v niektorých úsekoch spĺňa kritéria STN 73 6110 na cestu III. triedy t. j. na kategóriu MZ 8,5(8,0)/50 vo funkčnej triede B3. Nedostatkom na tejto ceste je úzky disponibilný dopravný priestor v niektorých úsekoch, čo pri jej rekonštrukcii na požadované parametre si bude vyžadovať zásah do príľahlých pozemkov. Územný plán navrhuje rozšírenie cesty III/3500 v zastavanom území na kategóriu MZ 8,5/50, resp. 8,0/50 vo funkčnej triede B3 v súlade s STN 73 6110 a rozšírenie cesty III/3500 mimo zastavané územie na kategóriu C 7,5/70 v súlade s STN 73 6101.

Väčšina navrhovanej zástavby je sprístupnená navrhovanými miestnymi cestami, ktoré sú predĺžením existujúcich. Riešenie územného plánu obce navrhuje existujúce miestne cesty doplniť o výhybne a koncové obratiska podľa možnosti a priestorových daností. Existujúcu cestu k pohrebisku územný plán navrhuje rozšíriť na funkčnú triedu a kategóriu C3-MO 6,5/30.

V riešenom území nie sú zrealizované žiadne samostatné cyklistické chodníky ani vyznačené žiadne cyklistické trasy, ani riešenie územného plánu s nimi neuvažuje. Pre cyklistiku môžu byť naďalej využívané existujúce poľné a lesné cesty.

Riešenie územného plánu navrhuje zriadiť jednostranný chodník pozdĺž cesty III/3500 po pravej strane smerom do Bardejova o šírke 1,5 m. Navrhované uličné priestory budú mať jednostranný chodník taktiež o šírke 1,5 m.

Pred pohrebiskom (cintorínom) sú navrhované 2 parkoviska o kapacite 14 parkovacích stojísk, ktoré bude slúžiť aj pre potreby domu nádeje (domu smútku). V centre obce je navrhované parkovisko o kapacite 10 parkovacích stojísk, ktoré budú slúžiť pre kultúrny dom a obchod. Parkovanie pre bytovú zástavbu, prevádzky občianskeho vybavenia a prevádzky polyfunkcie občianskeho vybavenia a nezávadnej výroby bude na vlastnom pozemku.

Obec Vyšná Voľa nemá vybudovaný verejný vodovod. Zástavba rodinných domov je zásobovaná vodou z vlastných zdrojov - studní, respektíve zo skupinových vodovodov. Aj najväčší areál občianskeho vybavenia (kultúrny dom, MŠ, rozličný tovar) má vodu z vlastného zdroja s akumuláciou vody. V súčasnosti obec nemá spracovanú žiadnu dokumentáciu, ktorá by riešila koncepciu zásobovania obce vodou. Zásobovanie vodou je riešené pripojením na verejný vodovod mesta Bardejov. Riešenie územného plánu navrhuje z bodu pripojenia viesť prírodné vodovodné potrubie do navrhovaného vodojemu Vyšná Voľa na kóte dna 385 m n.m.

Obec nemá zrealizovanú verejnú dažďovú kanalizáciu. Dažďové vody zo zastavaného územia sú odvádzané otvorenými odvodňovacími priekopami do drobného vodného toku Černošina a jeho prítokov. Na nových lokalitách určených na zástavbu budú dažďové vody zo spevnených

plôch (z komunikácií, spevnených plôch a striech RD, prípadne iných objektov) zdržané na pozemku stavebníka tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu odtokových pomerov v recipiente. Akumuláciu dažďových vôd územný plán navrhuje využiť na úžitkové účely (napr. zavlažovanie, zachytávanie v nádržiach, jazierkach, prípadne voľným vsakovaním do zeme).

Riešenie územného plánu obce navrhuje splaškovú kanalizáciu s vlastnou ČOV s komplexne uzavretou (zakrytou) technológiou s čistením odvádzaného vzduchu o kapacite min. 656 ekvivalentných obyvateľov. Vedenie hlavného kanalizačného zberača je trasované pozdĺž koridoru cesty III. triedy.

Hlavným vodným tokom v riešenom území je vodný tok Černošina, ktorý má početné ľavostranné a pravostranné prítoky. Žiadny tok v riešenom území nie je vodohospodársky významným. Tieto drobné vodné toky sú neupravené (okrem úseku vodného toku Černošina, ktorý bol v minulosti čiastočne upravený). Nakoľko kapacita drobných vodných tokov nie je dostatočná na pojmie Q100 ročnej veľkej vody, riešenie územného plánu navrhuje ich protipovodňovú úpravu v zastavanom území obce dimenzovanú na prietok Q100 ročnej veľkej vody. V prípade potreby je možné riešiť protipovodňovú úpravu aj mimo zastavaného územia, a to vodozádržnými opatreniami. Úseky tokov v zastavanom území obce pre úpravu koryta nie sú vo výkresovej časti územného plánu priamo lokalizované.

Obec Vyšná Voľa je zásobovaná elektrickou energiou z elektrickej stanice ES 0001 - 01 Bardejov prostredníctvom 22 kV VN vedenia č. 600, z ktorého sú napojené 2 transformačné stanice. Distribučná NN sieť je v prevažnej miere riešená ako vzdušná. Pre pokrytie elektrického výkonu v návrhovom období územný plán navrhuje pre bytový fond, občianske vybavenie a verejné osvetlenie vymeniť existujúce distribučné transformátory za výkonnejšie (o výkone 250 kVA), nahradiť časť vzdušnej VN prípojky k TS 0097-0002 podzemným káblom z dôvodu uvoľnenia územia pre navrhovanú výstavbu RD v lokalite Pod lazom a realizovať NN rozvody v navrhovaných lokalitách bývania ako podzemné káblové. Ochranné pásma elektrického vedenia sú v návrhu územného plánu rešpektované a nie je v nich navrhnutá žiadna výstavba. V obci sa v súčasnosti nenachádzajú žiadne siete a zariadenia mobilných operátorov.

Obec Vyšná Voľa je plynofikovaná od roku 1998. V súčasnosti je plynofikovaných 89 % domácností. Katastrálnym územím Vyšná Voľa je vedený VTL plynovod DN 200, PN 4,0 MPa a pripojovací VTL plynovod pre DN 80, PN 4,0 MPa pre regulačnú stanicu plynu (RS), ktorá zásobuje obec Vyšná Voľa. V navrhovaných lokalitách výstavby je plánované realizovať rozvody plynu vo väzbe na jestvujúci systém zásobovania.

Zásobovanie teplom v obci je v súčasnosti riešené decentralizovane lokálnymi kotolňami a takto sa plánuje i v návrhovom období. Palivová základňa je tvorená na 89 % zemným plynom a na 11 % ostatnými médiami (tuhé palivo, elektrická energia), návrhom územného plánu sa má dosiahnuť zásobovanie teplom na 95 % zemným plynom a na 5 % ostatnými médiami.

Obec má schválené „Všeobecné záväzné nariadenie o nakladaní a zneškodňovaní komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov“ (VZN č.2/2024), ktoré je nástrojom pre organizáciu a usmerňovanie nakladania s odpadmi v obci. Komunálny odpad je vyvážaný firmou EKOBARD a.s na regulovanú zmluvnú skládku. Firma v rámci zberu komunálneho odpadu zabezpečuje separovaný zber skla, PT fliaš, elektromateriálu a papiera.

Odpadové hospodárstvo je v obci riešené 110 l zbernými nádobami, ktoré má každý rodinný dom a zariadenia občianskej vybavenosti. Územný plán navrhuje miesto pre kompostovisko a zberný dvor v bývalom areáli poľnohospodárskeho družstva.

Územný plán obce Vyšná Voľa navrhuje plochu verejnej zelene, ktorou bude ňou malá parková plocha v centrálnej časti obce južne od predajne rozličného tovaru. Na navrhovaných miestnych cestách bude verejná zeleň zastúpená zelenými pásmi pozdĺž ciest v ktorých je možné vysadiť vysokú zeleň a nízku zeleň - krovinu. Vytvorí sa systém verejnej zelene prepájajúci zastavané územie s krajinou zelenou. V rámci úprav areálov občianskej vybavenosti budú dotvorené a udržiavané malé parkovo upravené plochy. Prirodzenú drevinovú zeleň v riešenom území okrem lesných porastov a enkláv na poľnohospodárskej pôde predstavuje líniová zeleň pozdĺž drobných vodných tokov, poľných ciest a erózných rýh. Táto drevinová zeleň nie je významne dotknutá návrhmi zástavby. Riešenie územného plánu navrhuje plochy pre náhradnú výstavbu zelene na existujúcich a navrhovaných plochách verejnej zelene, resp. ako zeleň v rámci iných funkčných plôch.

Územný plán navrhuje i prvky miestneho ÚSES (hydrické biokoridory), ktoré dopĺňajú už vymedzené prvky ÚSES na regionálnej úrovni.

Hlavné súčasne environmentálne problémy v riešenom území sú:

- absencia verejného vodovodu;
- absencia verejnej splaškovej kanalizácie;
- neúplné zabezpečenie ochrany ľudí a majetku v zastavanom území pri miestnom drobnom vodnom toku Černošina vrátane jeho bezmenných prítokov pred záplavami pri prietoku Q100;
- absencia systému na triedenie resp. recykláciu odpadov, potreba vybudovania zberného dvora a vymedzenie plochy pre kompostovisko;
- znížená dopravná bezpečnosť na ceste III/3500, chýbajúci chodník.

Všetky uvedené súčasné problémy sú v návrhu strategického dokumentu riešené.

Návrh územného plánu rešpektuje hlavné úlohy riešenia stanovené zadáním pre spracovanie ÚPN obce Vyšná Voľa. Požiadavky na rozvoj bývania, občianskej vybavenosti, športu, technického a dopravného vybavenia a požiadavky z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a zachovania pamiatok sú v rozsahu schváleného zadania v územnom pláne primerane riešené.

SD – ÚPN obce Vyšná Voľa je členený na dve základné časti, a to na textovú a grafickú.

Textovú časť ÚPN obce Vyšná Voľa tvorí:

- sprievodná správa so smernou časťou ÚPN obce Vyšná Voľa (návrh riešenia územného plánu);
- záväzná časť ÚPN obce Vyšná Voľa (najmä návrh zásad priestorového usporiadania územia a jeho funkčného využitia, určenie prípustných a obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzita ich využitia, návrh zásad a regulatívov pre umiestnenie verejného dopravného a technického vybavenia územia, pre zachovanie a ochranu kultúrohistorických hodnôt, pre ochranu prírody a krajiny, pre starostlivosť o životné prostredie) a s vyhodnotením perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely; súčasťou záväznej

časti územného plánu je i „Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb.

Grafická časť ÚPN obce Vyšná Voľa:

- Výkres č. 1 – Širšie vzťahy, M 1:50 000;
- Výkres č. 2 – Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami (celé katastrálne územie) , M 1:5 000;
- Výkres č. 3 – Návrh dopravy, M 1:5 000;
- Výkres č. 4 – Návrh vodného hospodárstva, M 1:5 000;
- Výkres č. 5 – Návrh energetiky, M 1:5 000;
- Výkres č. 6 – Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely, M 1:5 000;
- Výkres č. 7 - Ochrana prírody a krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability.

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom.

Územnoplánovacia dokumentácia vyššieho stupňa:

- Územný plán Prešovského samosprávneho kraja (ÚPN PSK), schválený uznesením Zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja č. 268/2019 z 26. augusta 2019, záväzná časť vyhlásená VZN PSK č 77/2019 z 26. augusta 2019, s účinnosťou od 6. októbra 2019. (Pre riešenie územného plánu obce Vyšná Voľa vyplývajú zo záväznej časti ÚPN PSK všeobecné podmienky riešenia katastrálneho územia Vyšná Voľa, ktoré sú uvedené v sprievodnej správe ÚPN obce Vyšná Voľa).
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001), schválená uznesením vlády SR č. 1033 zo dňa 30. 10. 2001, záväzná časť vyhlásená nariadením vlády SR č. 528/2002 Z. z. v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001, schválené uznesením č. 513 z 10.08.2011.

Ostatná dokumentácia, napríklad:

- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy (aktualizácia 2018); schválená uznesením vlády SR č. 478/2018 zo 17. 10. 2018.
- Adaptačná stratégia na zmenu klímy Prešovského samosprávneho kraja, schválená uznesením Zastupiteľstva PSK č. 328/2024 z 12. 02. 2024.
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021-2030; schválený uznesením zastupiteľstva PSK 1066/2022.
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obcí Lukavica, Nižná Voľa, Rešov, Vyšná Voľa na roky 2022 – 2028.

III. OPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovanie

Príprava a schvaľovanie hodnoteného SD začali prípravnými prácami v zmysle stavebného zákona v roku 2023 za účinnosti stavebného zákona (č. 50/1976 Zb.). Následne bolo vypracované zadanie pre spracovanie ÚPN obce Vyšná Voľa, ktoré bolo podľa § 19 stavebného zákona prerokované s dotknutými orgánmi štátnej správy, dotknutými obcami a s právnickými osobami, ktoré sú správcami dopravnej a technickej infraštruktúry a vodných tokov. Zadanie bolo uznesením Obecného zastupiteľstva Obce Vyšná Voľa schválené –

uznesenie č. 01/10/25 zo dňa 07.02.2025. Návrh územného plánu obce Vyšná Voľa bol vypracovaný v júni 2025 a v zmysle § 22 stavebného zákona bol prerokovaný dňa 01.07.2025. Konečný návrh územného plánu bude spracovaný v súlade s vyhodnotením pripomienok z prerokovania návrhu územného plánu a odporúčaniami z procesu posudzovania vplyvu SD na životné prostredie.

Priebeh procesu posudzovania vplyvu SD – ÚPN obce Vyšná Voľa na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon EIA“):

- predloženie oznámenia o SD ÚPN obce Vyšná Voľa príslušnému orgánu EIA – Okresnému úradu Bardejov, odboru starostlivosti o životné prostredie (ďalej tiež i „OÚ Bardejov, OSZP“) – 02.07.2024 (§ 5 zákona EIA);
- zverejnenie oznámenia o SD na www.enviroportal.sk - dňa 03.07.2024 (§ 6 ods. 2 zákona EIA);
- zverejnenie informácie pre verejnosť o mieste a čase konania konzultácií na www.enviroportal.sk – dňa 03.07.2024 (§ 6 ods. 3 zákona EIA);
- zaslanie oznámenia o SD dotknutému orgánu, schvaľujúcemu orgánu a dotknutej obci [list č. OU-BJ-OSZP-2024/008596-003 zo dňa 03.07.2024 a list č. OU-BJ-OSZP-2024/008596-004 zo dňa 03.07.2024] (§ 6 ods.2 zákona EIA);
- zaslanie návrhu rozsahu hodnotenia SD príslušným orgánom EIA – OÚ Bardejov, OSZP [list č. OU-BJ-OSZP-2024/008596-018 zo dňa 17.09.2024] (§ 8 zákona EIA);
- vydanie určenia rozsahu hodnotenia SD príslušným orgánom EIA – OÚ Bardejov, OSZP [list č. OU-BJ-OSZP-2024/008596-023 zo dňa 22.11.2024 a list č. OU-BJ-OSZP-2024/008596-024] a následné zverejnenie rozsahu hodnotenia a informácie pre verejnosť na www.enviroportal.sk – dňa 22.11.2024 (§ 8 zákona EIA);
- doručenie pripomienok k rozsahu hodnotenia SD [list č. OU-BJ-OSZP-2024/008596-031 zo dňa 23.12.2024] (§ 8 zákona EIA);
- doručenie vypracovanej Správy o hodnotení SD (ďalej len „SoH SD“) príslušnému orgánu EIA – OÚ Bardejov, OSZP – dňa 02.06.2025 (§ 9 zákona EIA);
- zverejnenie SoH SD a SD na www.enviroportal.sk a zverejnenie informácie pre verejnosť – dňa 04. 06. 2025 (§ 10 ods.2 zákona EIA);
- zaslanie SoH SD dotknutému orgánu, schvaľujúcemu orgánu a dotknutej obci [list č. OU-BJ-OSZP-2025/000923-33 zo dňa 04.06.2025] (§10 ods. 3 zákona EIA);
- zverejnenie informácie o mieste a čase konania verejného prerokovania SoH SD a SD na www.enviroportal.sk (§ 11 ods. 5 zákona EIA);
- verejné prerokovanie SoH SD a SD v obci Vyšná Voľa - dňa 01.07.2025 (§ 11 ods. 3 zákona EIA);
- určenie spracovateľa odborného posudku SoH SD a SD príslušným orgánom EIA [list č. OU-BJ-OSZP-2025/000923-045 z 03. 07. 2025; doručený spracovateľovi dňa 09. 07. 2025] (§ 13 ods. 4 zákona EIA);
- doručenie odborného posudku k SoH SD a SD príslušnému orgánu EIA – OÚ Bardejov, OSZP – dňa 04.08.2025 (§ 13 ods. 8 zákona EIA);
- vpracovanie a vydanie záverečného stanoviska z posúdenia SD príslušným orgánom EIA – OÚ Bardejov, OSZP (§ 14 ods.1. zákona EIA).

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Obecné zastupiteľstvo obce Vyšná Voľa.

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Uznesenie obecného zastupiteľstva o schválení Územného plánu obce Vyšná Voľa.
Všeobecne záväzné nariadenie o záväznej časti Územného plánu obce Vyšná Voľa.

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Obec Vyšná Voľa ako obstarávateľ SD zabezpečila vypracovanie SoH SD podľa § 9 ods. 1 zákona EIA. SoH SD – ÚPN obce Vyšná Voľa vypracoval Ing. arch. Michal Legdan, PROJEX, Masarykova 16, 080 01 Prešov v júni 2025.

SoH SD je vypracovaná v súlade s prílohou č. 5 zákona EIA. SoH SD je vypracovaná formálne a obsahovo správne a primerane podrobne k stupňu poznania riešeného územia a riešeného SD na úrovni územného plánu obce.

Pri zisťovaní kladných a záporných vplyvov SD na jednotlivé zložky životného prostredia sa vychádzalo v SoH SD z jej analytickej časti, v ktorej je opis jednotlivých zložiek životného prostredia. Pri zisťovaní kladných a záporných vplyvov sa okrem environmentálneho hľadiska uplatnilo i hľadisko zdravotných rizík, narušenia pohody a sociálno-ekonomické hľadisko. Ťažiskové kapitoly obsahujúce opisné hodnotenie vplyvu SD a v ňom navrhovaných funkčných plôch/lokalít na životné prostredie, sú súčasťou časti C, kapitoly III. SoH SD a táto kapitola je rozdelená do tematických podkapitol.

V kapitole III. o hodnotení predpokladaných vplyvov SD je odhadovaná ich významnosť v 12 tematických podkapitolách a v 13. podkapitole je uvedené komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti.

1. Vplyvy na obyvateľstvo

V SoH SD je konštatované, že návrh SD, v ktorom sú určené nové funkčné plochy pre zástavbu – najmä funkčné plochy rodinných domov (lokality Lazy, Školské, Pod lazom, prieluk v zastavanom území obce), funkčné plochy občianskej vybavenosti (najmä v zastavanom území obce), funkčnej plochy nezávadnej výroby (v areáli poľnohospodárskeho družstva), funkčné plochy športu (ihriská), funkčné plochy pre nakladanie s odpadom (kompostovisko a zberný dvor), návrhy plôch a objektov dopravnej infraštruktúry (návrhy chodníkov, miestnych a účelových ciest a verejných parkovísk), návrhy technickej infraštruktúry (napr. verejný vodovod, vodojem, splašková kanalizácia, ČOV, prekládka úseku vzdušného VN elektrického vedenia do zeme), plochy technického vybavenia a návrhy vodozadržných a ochranných prvkov (úprava toku), obsahuje také riešenia, u ktorých nie je predpoklad rizika ohrozenia zdravotného stavu obyvateľstva, rizika negatívnych sociálno-ekonomických dopadov alebo významného narušovania pohody, komfortu a kvality života obyvateľov obce.

Nepredpokladá sa ani navýšenie hluku z dopravy. Vypočítané hodnoty nočného aj denného hluku z premávky motorových vozidiel na ceste III/3500 Bardejov - Giraltovce nebudú zaťažovať obytné plochy nad prípustné hodnoty (60 dB(A) pre dennú dobu a 50 dB(A) pre nočnú dobu). Katastrálne územie Vyšná Voľa patrí do kategórie nízkeho radónového rizika (<30kBq.m-3).

Lokalizácia nových funkčných plôch pre zástavbu rešpektuje vymedzené ochranné pásma. Návrh SD obsahuje práve také riešenia, ktorými budú skvalitnené ekonomické, sociálne a

zdravotné podmienky pre dotknuté obyvateľstvo a bude skvalitnená i pohoda, komfort a kvalita bývania obyvateľov obce.

Vplyvy riešenia návrhu SD na obyvateľstvo a jeho zdravie ako celku je možno vyhodnotiť v rozsahu od pozitívnych po mierne negatívne vplyvy a ako vplyvy priame i nepriame, kumulatívne. Prechodné krátkodobé zhoršenie životných podmienok (kvality a komfortu bývania) obyvateľov nastane len pri realizácii stavebnej činnosti navrhnutých zámerov, a to zvýšením hlučnosti, prašnosti, zvýšením produkcie odpadov (predovšetkým stavebných odpadov). Z dlhodobého hľadiska krátkodobé zhoršenie životných podmienok neznamena zvýšené riziko pre obyvateľstvo.

V kapitole VI.3. tohto záväzného stanoviska sú ešte doplnené regulatívy majúce vzťah k ochrane obyvateľstva v súvislosti s novou výstavbou v blízkosti niektorých vodných tokov a všeobecné regulatívy pre novú výstavbu na plochách s výskytom potenciálnych svahových deformácií.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Návrh SD nebude mať žiadny vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.

V riešenom území sa chránené ložiskové územia (CHLÚ) ani dobývacie priestory (DP) nenachádzajú. Za plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu je potrebné považovať plochy ohrozené svahovými deformáciami. V riešenom území sa nachádzajú aktívne svahové deformácie, pričom na jednej bola vykonaná sanácia a realizuje sa tam monitoring a v riešenom území sa nachádza i lokalita s potenciálnym zosuvom. Plochy sú vyznačené vo výkresovej časti územného plánu. Na plochy aktívnych svahových deformácií nie sú navrhnuté žiadne zámery výstavby. Na pozemkoch potenciálnych svahových deformácií je navrhovaná nová výstavba. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych svahových deformácií je vždy potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom.

V riešenom území sa nenachádzajú dobývacie priestory vyhradených nerastov, ani nie sú vytýčené chránené ložiskové územia a prieskumné územia. Z toho hľadiska sú vplyvy na vyhradené nerastné suroviny vylúčené.

Vplyvy na horninové prostredie možno hodnotiť ako vplyvy lokálne, prevažne indiferentné a v problémových lokalitách pri nedodržaní potrebných opatrení ako mierne negatívne. Do kapitoly VI.3 sú navrhnuté opatrenia vo vzťahu k novej výstavbe na plochách potenciálnych svahových deformácií.

3. Vplyvy na klimatické pomery

V súvislosti s novo navrhovanou výstavbou v rámci funkčných plôch určených na zástavbu sa nepredpokladajú zásadné zmeny v klimatických pomeroch riešeného územia a jeho okolia. Je všeobecne známe, že zväčšovaním zastavanej plochy na úkor voľnej krajiny resp. plôch, ktoré umožňujú prirodzené vsakovanie vody do pôdy, prichádza k prehrievaniu zemského povrchu a teda k postupnej a pozvoľnej zmene klímy. Plošné zvýšenie spevnených plôch v súvislosti s návrhom novej výstavby je zo širšieho hľadiska zanedbateľné. Z dôvodu, aby boli vplyvy na

lokálne klimatické pomery čo najmenšie, je potrebné najmä zlepšiť hospodárenie so zrážkovou vodou okrem iného i budovaním vodozadržných opatrení na stavebných pozemkoch.

Vplyvy SD na klimatické pomery je možné hodnotiť ako priame i sekundárne a dlhodobé, indiferentné prípadne mierne negatívne.

4. Vplyvy na ovzdušie

Realizácia navrhovaných stavieb a činností prezentovaných v návrhu územného plánu nevyvolajú zásadné negatívne zmeny v ovzduší. Územný plán nenavrhuje prevádzky a činnosti, ktoré by potenciálne významne ovplyvňovali kvalitu ovzdušia, množstvo emisií a imisií sa zásadne nezvýši. Hlavné zdroje znečistenia ovzdušia v minulosti - kotolne na tuhé palivo sú vyriešené zmenou palivovej bazy na plyn. Obec je už t. č. plynofikovaná. Vykurovanie navrhovaných rodinných domov sa tiež uvažuje zemným plynom.

Vplyvy dopravy na kvalitu ovzdušia sa neočakávajú, keďže sa neočakáva žiadny výrazný nárast dopravy v sídle.

Vplyvy na ovzdušie môžu spôsobiť stavebné práce v bezprostrednom okolí realizovanej stavby formou zvýšenej prašnosti a emisií z pohybu dopravných a stavebných mechanizmov a úpravy povrchu v kontakte s pôdou, prípadne horninovým podloží.

Vplyvy SD je možné hodnotiť ako vplyvy priame i sekundárne, mierne a indiferentné, pri stavebnej činnosti ako krátkodobé resp. dočasné a lokálne.

5. Vplyvy na vodné pomery

Návrhom riešenia územného plánu sa čistota vody v miestnych drobných tokoch nezhorší. Návrh územného plánu rieši výstavbu splaškovej kanalizácie s lokálnou ČOV, na základe čoho má dôjsť k zvýšeniu kvality povrchových vôd.

Navrhuje sa tiež riešiť protipovodňové úpravy všetkých miestnych tokov v zastavanom území obce na prietok Q100. Návrhy úprav tokov nie sú vo výkresovej časti vyznačené. Návrh sa týka i vodného toku Černošina – hlavného recipientu v riešenom území, kde síce je zrealizovaná čiastočná úprava koryta, no nemá dostatočnú kapacitu na odvedenie Q100 ročnej veľkej vody.

V prípade potreby územný plán navrhuje protipovodňové opatrenia aj mimo zastavaného územia, a to formou realizácie vodozadržných opatrení. Územný plán navrhuje zrážkové vody zo striech a priľahlých spevnených plôch objektov – predovšetkým rodinných domov zadržať na vlastnom pozemku, ich akumuláciu využiť na úžitkové účely. Všetky tieto opatrenia majú za cieľ ochranu nehnuteľností pred povodňami na jednej strane a zníženie trendu vysušovania krajiny na druhej strane.

Návrh územného plánu rešpektuje plochy pobrežných pozemkov a nenavrhuje na nich žiadnu zástavbu. Pre riešené územie nie je spracovaná mapa povodňového ohrozenia ani vyhlásené inundačné územie. Pri prípadnom záujme o výstavbu v blízkosti vodných tokov si stavebník na vlastné náklady musí zrealizovať individuálne protipovodňové opatrenia svojej stavby, ak by stavba mala byť umiestnená na ploche pod pravdepodobnou záplavovou čiarou povodne

pri prietoku Q100 alebo pod záplavovou čiarou v čase kulminácie hladiny vody pri doteraz najznámejšej povodni.

Návrh územného plánu rieši zásobovanie obce pitnou vodou vybudovaním verejného vodovodu, a to pripojením obce na verejný vodovod mesta Bardejov. Pre zásobovanie obce vodou je potrebný vodný zdroj o kapacite min. 2,3 l/s. Prívodné vodovodné potrubie z Bardejova je navrhované viesť do navrhovaného vodojemu Vyšná Voľa o kapacite 120 m³ v lokalite Predné hradské s kótou dna 385,00 m n.m. V prípade vykonania prieskumu vodných zdrojov v k. ú. Vyšná Voľa, ktorý preukáže dostatočnú kapacitu zdroja min. 2,3 l/s a kvalita vody bude vyhovovať požiadavkám pre pitné účely podľa STN 75 7111 z hľadiska fyzikálno-chemického, bude možné zásobovať obec vodou z vlastného vodného zdroja.

Vplyvy SD na vodné pomery ako celku budú teda rozmanité, väčšinou pozitívne (vybudovanie kanalizačnej siete s miestnou ČOV, vybudovanie verejného vodovodu, zvyšovanie retenčnej schopnosti územia) a v závislosti od povahy zámeru sa budú prejavovať rôznou intenzitou väčšinou pozitívnych, dlhodobých vplyvov na životné prostredie.

V kapitole VI.3. tohto záväzného stanoviska sú ešte doplnené všeobecné regulatívy, majúce vzťah k novej výstavbe pri vodných tokoch a k nakladaniu s povrchovými vodami na plochách výstavby.

6. Vplyvy na pôdu

Návrh územného plánu rieši zábery poľnohospodárskej pôdy z dôvodu novej zástavby, nenavrhuje žiadne dočasné ani trvalé zábery lesnej pôdy. Všetky plochy na zastavanie sú navrhnuté na pozemkoch nadväzujúcich na zastavané územie obce. Realizácia činností a stavieb na nových funkčných plochách bude mať mierny negatívny vplyv na pôdy a to v súvislosti so znižovaním výmeru poľnohospodárskej pôdy v rámci riešeného územia.

Návrh územného plánu rešpektuje zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy (PP) pri jej nepoľnohospodárskom využití, tak ako sú stanovené zákonom - na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely je možné poľnohospodársku pôdu použiť len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. Podľa t. č. platných právnych predpisov na ochranu poľnohospodárskej pôdy, nie sú už pre jednotlivé katastrálne územia už osobitne určené BPEJ s najkvalitnejšou pôdou.

V územnom pláne je zdôvodnený návrh novej výstavby za hranicou zastavaného územia obce k 01.01.1990 a sú vyhodnotené zámery na poľnohospodárskej pôde v zmysle vyhlášky MP SR č. 508/2004 Z. z.: záber pôdy celkom: 10,7743 ha, záber poľnohospodárskej pôdy: 10,4643 ha, z tohovor zastavanom území obce k 01.01.1990: 2,8896 ha a mimo zastavaného územia k 01.01.1990: 7,5747 ha.

Návrhom riešenia územného plánu nedôjde k narušeniu integrity poľnohospodárskej pôdy. V súvislosti s navrhovaným riešením územného plánu sa nepredpokladá kontaminácia pôd, ohrozenie čistoty alebo kvality pôd. V poľnohospodárskej krajine sa bude pokračovať v doterajšom spôsobe využívania ostatnej ornej pôdy a ostatných TTP, rovnako tak lesnej pôdy. Nové funkčné plochy bývania sú navrhnuté vo svahovitých polohách, kde pôsobí spravidla plošná erózia pôdy rôznej intenzity v dôsledku dažďov, a to v závislosti od pôdneho pokryvu a využívania pozemku. V prípade dočasnej likvidácie vegetačného pokryvu v súvislosti s

novou zástavbou bude potrebné zabezpečiť nezastavané časti lokality v maximálnej miere vhodným vegetačným pokryvom pre väčšiu ochranu pôdy pred vodnou eróziou.

Ochranu pôdy na TTP a časti ornej pôdy zabezpečujú i pravidlá obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy, ktoré vyplývajú z užívania pôdy zaradenej do pôdnych blokov v rámci systému LPIS a ochranu lesnej pôdy zabezpečuje program starostlivosti o lesy.

Vplyvy SD na výmeru doterajšieho poľnohospodárskeho pôdneho fondu budú priame a trvalé. Súhrnne možno konštatovať, že vplyvy na pôdny fond budú prevažne len mierne negatívne a trvalé vo vzťahu k úbytku plôch poľnohospodárskeho pôdneho fondu, ojedinele lokálne môžu byť stredne významné, krátkodobé počas výstavby(erózne procesy).

7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy ako i na migračné trasy

V podstate každý jeden zásah do pôvodných prírodných pomerov môže znamenať ovplyvňovanie fauny a flóry. Významnejšie spoločenstvá flóry a fauny vrátane chránených druhov sa viažu na plochy vymedzené ako prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES) a tiež na migračné biokoridory hydrické a terestrické. Všeobecne sa očakáva, že navrhované riešenie územného plánu nebude mať významne negatívne vplyvy na faunu a flóru. V návrhu územného plánu sú navrhované funkčné plochy/činnosti najmä mimo t. č. zastavané územie obce u ktorých je predpoklad, že môžu mať mierne negatívny vplyv na štandardné životné podmienky fauny a flóry.

Navrhované funkčné plochy a navrhované činnosti (opatrenia) nezasahujú do lesných komplexov a nevyžadujú si žiadne dočasné ani trvalé zábery lesnej pôdy. V rámci záberov poľnohospodárskej pôdy, nie sú na pozemkoch dotknutých novým zámerom t. č. evidované žiadne konkrétne miesta s výskytom chránených rastlín okrem možného výskytu chránených rastlinných druhov v prírodných biotopoch európskeho významu.

V t. č. zastavanom území obce je predpoklad, že zámery návrhu územného plánu napriek širokej škále návrhov sa môžu len minimálne dotknúť chránenej fauny. Druhy avifauny využívajúce urbánne prostredie sú schopné tolerovať nové vplyvy a v súvislosti s ľudskými aktivitami primerane na nich reagovať a premiestňovať sa (migrovať). V celom riešenom území je však potrebné konkrétnu realizáciu aktivít vo vzťahu k faune plánovať tak, aby neboli podstatne narušené niektoré cykly, ako napr. hniezdenie a výchova mláďat. Na hydrických biokoridoroch nie sú navrhované žiadne bariéry a všetky navrhované funkčné plochy v blízkosti vodných tokov rešpektujú vymedzenie pozemku vodnej plochy ako i manipulačný pás pozdĺž vodného toku. Návrh územného plánu nenavrhuje na plochách prírodných biotopov európskeho významu, ktorých vymedzenie bolo poskytnuté Štátnou ochranou prírody SR, žiadne funkčné plochy a činnosti.

Predpokladané vplyvy na faunu a flóru je možné vyhodnotiť ako mierne negatívne, prevažne nepriame a krátkodobé.

Spracovateľ odborného posudku dopĺňa informáciu, že ochrana plôch prírodných biotopov či už európskeho alebo národného významu sa má zabezpečovať prostredníctvom informácií o ich výskyte sprostredkovaná stavebníkovi/investorovi orgánom ochrany prírody v etape prerokovania stavebného zámeru (vymedzenie jeho plošnej hranice). Pri vyhodnotení situácie tak, že návrh činnosti poškodzuje alebo zničí prírodný biotop, je možná realizácia činnosti len

na základe rozhodnutia – súhlasu orgánu ochrany prírody a uložením prípadných opatrení na kompenzáciu negatívnych účinkov navrhovanej činnosti na dotknutý biotop.

8. Vplyvy na krajinu – štruktúru a využitie krajiny, scenéria krajiny

Realizáciou zámerov navrhovaného riešenia územného plánu príde k miernej zmene štruktúry súčasného využívania krajiny, a to najmä v dôsledku novej výstavby objektov bývania v rodinných domoch na plochách poľnohospodárskej pôdy. Nové funkčné plochy zástavby – pre rodinné domy a pre polyfunkciu a nezávadnú výrobu sú však navrhnuté v tesnom spojení s hranicou zastavaného územia obce (k 01.01.1990). Silueta krajiny v riešenom území obce bude doplnená, nie však dramaticky zmenená. V najväčšej miere k tomu dôjde v súvislosti s novými obytnými súbormi v svahovitých polohách lokalít Lazy, Pod lazom a Školské. Uvažuje sa tu však zástavba samostatne stojacimi rodinnými domami, kde kontúry objektov zmierni či úplne zamaskuje súkromná zeleň (záhrady). Plocha pre polyfunkciu a nezávadnú výrobu je situovaná do existujúceho areálu bývalého poľnohospodárskeho družstva, takže si nevyžiada nové zábery poľnohospodárskej pôdy a nebude úplne novým prvkom zástavby. Do ostatnej prírodnej krajiny okolo sídla nie sú navrhované žiadne samostatné enklávy zástavby. Navrhnutá je len stavba vodojemu na kóte 385,0 m n.m., ktorá nebude výškovou stavbou. Stavba privádzacieho vodovodného potrubie pre zásobovanie obce vodou ktorá bude prechádzať prírodnou krajinou mimo navrhované zastavané územie obce, bude uložená v zemi. Žiadne iné nové výrazné technické prvky v prírodnej krajine okolo navrhovaného zastavaného územia obce územný plán nenavrhuje.

Zmeny súčasnej krajinnej štruktúry budú minimálne, keďže nové plochy zástavby budú čo najviac koncentrované k súčasnej zástavbe sídla. Doterajšia scenéria širšieho krajinného priestoru nebude ovplyvnená.

V t. č. zastavanom území obce ani na navrhovaných nových funkčných plochách mimo zastavané územie obce nie sú navrhované žiadne samostatné výrazné výškové dominanty. Výškovou dominantou v zástavbe obce i naďalej zostanú dva kostoly.

Celkovo je možné vplyvy na krajinu, jej štruktúru a scenériu vyhodnotiť ako mierne až indiferentné, priame a sekundárne a vo vzťahu k zmene štruktúry druhov pozemkov ako trvalé.

9. Vplyvy na chránené územia vrátane území Natura 2000 a na prvky územného systému ekologickej stability

V katastrálnom území Vyšná Voľa nie sú vyhlásené podľa zákona č. 543/2002 Z. z. žiadne chránené územie ochrany prírody (chránené územie národnej sústavy a chránené územie európskej sústavy chránených území – Natura 2000). V katastrálnom území platí 1. stupeň územnej ochrany.

V katastrálnom území Vyšná Voľa je vymedzených niekoľko prvkov ÚSES na regionálnej úrovni podľa dokumentácie R-ÚSES okresu Bardejov (návrh vypracovaný v roku 2019, do t. č. neschválený) a v rámci spracovania územného plánu boli navrhnuté miestne prvky ÚSES (hydričné biokoridory). Zámery obsiahnuté v návrhu územného plánu nezasahujú priamo do žiadneho z prvkov ÚSES ani nemajú žiadny vplyv na ich funkčnosť.

Vplyv návrhu územného plánu na chránené územia ochrany prírody a ÚSES možné identifikovať ako indiferentný.

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

V katastrálnom území Vyšná Voľa sa nachádzajú chránené objekty zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu a nachádzajú sa tu tiež archeologické lokality a tiež historické objekty, ktoré je možné zaradiť medzi pamätihodnosti obce.

Návrh územného plánu rešpektuje existenciu národnej kultúrnej pamiatky – Mohylník (evidovaný v ÚZPF SR pod č. 1864/1) a vo výkresovej časti vyznačuje evidované lokality s archeologickými nálezmi – Historické jadro obce a Mohylník a lokalitu s predpokladanými archeologickými nálezmi v polohe Pod Kút.

Pri realizácii stavebnej činnosti podľa územného plánu bude dotknuté územie Historického jadra obce, pričom môžu byť objavené nové archeologické nálezy. Ich ochrana bude zabezpečená dodržiavaním zákonného postupu podľa pamiatkového zákona. Orgán ochrany pamiatkového fondu v spolupráci s príslušným stavebným úradom, pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej, či inej hospodárskej činnosti, zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk, aj mimo území s evidovanými a predpokladanými archeologickými nálezmi v procese prerokovania stavebného zámeru a povoľovania stavieb.

Záverom možno konštatovať, že návrh riešenia územného plánu, bude mať určitý vplyv na archeologické lokality prípadne na objekty pamiatkového fondu a pri dodržaní zákonného postupu podľa pamiatkového zákona pri novej výstavbe nepôjde o vplyv významný negatívny.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská

V katastrálnom území Vyšná Voľa sa nenachádzajú žiadne evidované významné paleontologické náleziská.

12. Iné vplyvy

V procese hodnotenia návrhu územného plánu neboli jeho iné vplyvy identifikované.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

V SoH SD je konštatované, že návrh územného plánu obce Vyšná Voľa je vypracovaný v súlade s § 2 ods.1 písm. g) zákona č. 50/1976 Zb. v platnom znení (stavebný zákon), ktorý stanovuje, že územné plánovanie „určuje zásady využívania prírodných zdrojov, podmienok územia a celého životného prostredia, aby sa činnosťami v ňom neprekročilo únosné zaťaženie územia, aby sa vytvárala a udržiavala ekologická stabilita krajiny“. Navrhované funkčné plochy a zariadenia navrhnuté územným plánom obce Vyšná Voľa budú mať určitý vplyv na životné prostredie, avšak nie je predpoklad ich významného negatívneho vplyvu na životné prostredie obce a jej širšie okolie. Regulácia následných činností a stavieb realizovaných v budúcnosti podľa návrhu územného plánu má viesť k minimalizácii vplyvov na životné prostredie. Toto je možné zabezpečiť nielen realizáciou stavieb/činností, ktoré riešia environmentálne problémy obce ale tiež dodržiavaním ustanovení právnych predpisov

týkajúcich sa ochrany a tvorby životného prostredia, či už pri výstavbe alebo počas prevádzky stavieb. Návrh územného plánu v maximálnej miere rešpektuje požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku ochrany a tvorby životného prostredia pre návrhy funkčných plôch a činností na úrovni podrobnosti územnoplánovacej dokumentácie, ktorou je územný plán obce.

Spracovateľ odborného posudku sa stotožňuje so závermi hodnotenia vplyvu strategického dokumentu na životné prostredie vrátane vplyvu na obyvateľstvo. Návrh územného plánu je vypracovaný i v súlade so zásadami územného plánovania stanovenými novým zákonom o územnom plánovaní.

Na základe vykonaného posudzovania vplyvov návrhu SD sa predpokladá, že návrh riešenia rozvoja obce, špecifikovaný v posudzovanom SD, bude mať určitú mieru vplyvu na životné prostredie, a to v závislosti od charakteru zástavby určenej jednotlivými funkčnými plochami ako i samostatne navrhnutými stavbami a činnosťami (opatreniami) a v závislosti od konkrétneho miesta ich umiestnenia v krajine. V štádiu návrhu SD, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia na úrovni podrobnosti územného plánu obce (t. j. bez konkrétnej projektovej dokumentácie stavieb), nebol vplyv jednotlivých prvkov SD a SD ako celku vyhodnotený ako vplyv významne negatívny (veľmi významný vplyv).

V odbornom posudku bolo konštatované, že navrhované záväzné regulatívy územného plánu sú pomerne komplexné, avšak je vhodné ich doplniť o ďalšie relevantné opatrenia na zmiernenie vplyvov stavieb/činností vyplývajúcich zo SD, ktoré vzišli z procesu prerokovania SD a návrhu územného plánu obce Vyšná Voľa. Niekoľko nových opatrení navrhol i spracovateľ odborného posudku. Dopĺňujúce nové opatrenia pre zmiernenie vplyvov SD na životné prostredie sú uvedené v kapitole VI.3. tohto záväzného stanoviska.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Pre vypracovanie odborného posudku k SoH SD a k vlastnému SD – ÚPN obce Vyšná Voľa bol príslušným orgánom EIA – OÚ Bardejov, OSZP listom č. OU-BJ-2025/000923-045 zo dňa 03.07.2025 v zmysle § 13 zákona EIA určený spracovateľ odborného posudku – RNDr. Marta Makarová, ktorá je zapísaná ako fyzická osoba v Zozname odborne spôsobilých osôb MŽP SR pod č. 512/2010/OHPV podľa § 1 vyhlášky MŽP SR č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „spracovateľ odborného posudku“) v odbore 2y – ochrana prírody, v oblasti 3o – územný rozvoj a územné plánovanie.

Spracovateľ odborného posudku vypracoval posudok k SoH SD vrátane jeho povinnej prílohy (návrhu záverečného stanoviska z posudzovania SD) v súlade s § 13 ods. 10 a 11 v spojení s § 14 zákona EIA, a to na základe predloženej SoH SD (jún 2025; Ing.arch. Michal Legdan), vlastného návrhu SD – ÚPN obce Vyšná Voľa (jún 2025, PROJEX Ing. arch Michal Legdan, Masarykova 16, 080 01 Prešov, vedúci projektant Ing. arch. Michal Legdan), na základe doručených stanovísk k SoH SD od dotknutých subjektov a záznamu z verejného prerokovania (01.07.2025), na základe konzultácií so spracovateľom SoH SD, s obstarávateľom SD (Obec Vyšná Voľa), príslušným orgánom EIA - OÚ Bardejov, OSZP, s orgánom štátnej správy územného plánovania a s ďalšími dotknutými orgánmi štátnej správy, na základe terénnej obhliadky, získaných informácií o prírodných pomeroch dotknutého územia a na základe odborných vedomostí a poznatkov o z posudzovania vplyvov na životné prostredie a územného plánovania.

Z hľadiska úplnosti predloženej SoH SD – ÚPN obce Vyšná Voľa spracovateľ odborného posudku konštatoval, že SoH SD je vypracovaná v zákonom určenej podobe a po obsahovej stránke v nej uvedené informácie poskytujú základnú údajovú databázu hlavných charakteristík dotknutého územia a poskytujú dostatočný obraz o hodnotenom SD. SoH SD má 26 strán, obsahuje niekoľko tabuliek, neobsahuje ilustračné obrázky resp. mapky s charakteristikami riešeného územia, neobsahuje tiež zoznam použitej literatúry a použitých podkladov. Na základe vstupných analytických informácií sú primerané úrovni týchto informácií vyhodnotené predpokladané vplyvy SD na životné prostredie. Vplyvy SD na jednotlivé zložky životného prostredia sú vyhodnotené opisnou formou. Do úvahy boli pri hodnotení SD vzaté environmentálne dôsledky, sociálno-ekonomické dôsledky, územno-technické dopady a širšie územné vplyvy. SoH SD nenavrhuje žiadne osobitné opatrenia na elimináciu vplyvov SD na životné prostredie z dôvodu, že takéto opatrenia sú už uvedené v záväznej časti územného plánu obce. Samotný SD rieši všetky známe súčasné problémy obce vrátane environmentálnych problémov a v záväznej časti špecifikuje regulatívy a limity využívania územia, ktoré zmiernujú resp. korigujú mieru vplyvu SD na životné prostredie.

SoH SD v závere konštatuje, že návrh SD nebude mať významný negatívny vplyv na životné prostredie, ani na územia Natura 2000.

Napriek niektorým nedostatkom Správy o hodnotení SD (absencia niektorých analytických informácií o riešenom území, absencia zoznamu použitých podkladov pre vypracovanie SoH) je text správy dostatočne jasný a výpovedný pre vyslovenie komplexného záveru hodnotenia vplyvu SD na životné prostredie vrátane vplyvu na obyvateľov obce Vyšná Voľa.

Predložená SoH SD primerane akceptuje relevantné požiadavky, ktoré boli k vypracovaniu SoH SD stanovené príslušným orgánom EIA v rozsahu hodnotenia a ktoré zodpovedajú cieľu určeného rozsahu hodnotenia v zmysle § 8 ods.4 zákona EIA.

Spracovateľ odborného posudku nemá zásadné výhrady voči vyhodnoteniu vplyvu návrhu riešenia ÚPN obce Vyšná Voľa na životné prostredie, ktorý je prezentovaný v SoH SD. Spracovateľ odborného posudku odporučil doplniť do územného plánu niekoľko opatrení na zmiernenie vplyvov SD na životné prostredie, ktoré vyplynuli zo stanovísk orgánov verejnej správy a zo stanovísk právnych subjektov (správcov) doručených k SoH SD a zároveň i spracovateľ odborného posudku sám navrhol i ďalšie opatrenia. Navrhované opatrenia pre zmiernenie vplyvov SD na životné prostredie sú uvedené v kapitole VI.3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu tohto záväzného stanoviska.

Odborný posudok je spracovaný v zmysle § 13 ods.10 zákona EIA v nasledovnej štruktúre:

- vyhodnotenie úplnosti správy o hodnotení SD;
- vyhodnotenie stanovísk dotknutých subjektov podľa § 12 zákona EIA;
- vyhodnotenie úplnosti zistenia kladných a záporných vplyvov SD na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia;
- vyhodnotenie použitých metód hodnotenia a úplnosti vstupných informácií;
- vyhodnotenie variantov riešenia SD;
- vyhodnotenie návrhu opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov SD

a v súlade s § 13 ods.11 zákona EIA je prílohou odborného posudku návrh záverečného stanoviska podľa § 14 zákona EIA.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

Príslušný orgán EIA - OÚ Bardejov, OSZP po doručení SoH SD a návrhu SD – ÚPN obce Vyšná Voľa zverejnil v súlade s § 10 ods. 2 zákona EIA pre verejnosť oba dokumenty na webovom sídle MZP SR (dňa 04.06.2025) a oba dokumenty v súlade s § 10 ods.3 zákona EIA doručil na zaujatie stanoviska dotknutým subjektom procesu posudzovania SD s určením 21 dňovej lehoty na zaujatie stanoviska:

- schvaľujúcemu orgánu:
 - obec Vyšná Voľa
- dotknutému orgánu verejnej správy:
 - na úseku geológie – Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia geológie;
 - na úseku ochrany prírody – Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja;
 - na úseku ochrany pamiatok – Krajský pamiatkový úrad Prešov;
 - na úseku dopravy – Okresný úrad Bardejov, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií a Ministerstvo dopravy SR;
 - na úseku ochrany vôd – Okresný úrad Bardejov, odbor starostlivosti o životné prostredie;
 - na úseku ochrany ovzdušia – Okresný úrad Bardejov, odbor starostlivosti o životné prostredie;
 - na úseku odpadového hospodárstva – Okresný úrad Bardejov, odbor starostlivosti o životné prostredie;
 - na úseku územného plánovania - Regionálny úrad pre územné plánovanie a výstavbu Prešov;
 - na úseku veterinárnej starostlivosti – Regionálna veterinárna a potravinová správa Bardejov;
 - na úseku verejného zdravotníctva – Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Bardejov;
 - na úseku ochrany lesa – Okresný úrad Bardejov, odbor pozemkový a lesný odbor;
 - na úseku ochrany obyvateľstva – Okresný úrad Bardejov, odbor krízového riadenia;
 - na úseku územného plánovania vyššej územnej samosprávy – Úrad Prešovského samosprávneho kraja, odbor strategického rozvoja, oddelenie územného plánovania a životného prostredia;
 - na úseku civilného letectva – Dopravný úrad, Bratislava,
 - na úseku obrany štátu – Ministerstvo obrany SR, Bratislava;
 - na úseku ochrany pred požiarmi – Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Bardejove, Bardejov;
- dotknutej obci:
 - Obec Lukavica (okres Bardejov)
 - Obec Komárov (okres Bardejov)
 - Obec Hrabovec (okres Bardejov)
 - Obec Hankovce (okres Bardejov)
 - Obec Nižná Voľa (okres Bardejov)

- Obec Rešov (okres Bardejov)
- Obec Poliakovce (okres Bardejov)

a oba dokumenty s požiadavkou o zaujatie stanoviska doručil príslušný orgán EIA tiež dotknutým právnickým osobám vo vzťahu k dopravnej a technickej infraštruktúre a tokom:

- Východoslovenská distribučná, a.s., Košice;
- Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. Povodie Bodrogu, odštepny závod, Trebišov;
- Slovenský plynárenský podnik – distribúcia, a.s., Bratislava,
- Správa a údržba ciest PSK, Prešov.

V rámci etapy prerokovania návrhu SoH SD a SD – ÚPN obce Vyšná Voľa doručilo príslušnému orgánu EIA – OÚ Bardejov, OSZP svoje stanoviská 7 oslovených dotknutých subjektov.

Verejnosť v procese pripomienkovania SoH SD nezaslala príslušnému orgánu EIA – OÚ Bardejov, OSZP v zmysle § 12 ods. 2 zákona EIA žiadne písomné stanovisko.

Doručené písomné stanoviská - pripomienky od dotknutých verejnej správy (orgánov štátnej správy a samosprávy):

S-1 Krajský pamiatkový úrad Prešov, Hlavná 115, 08001 Prešov; stanovisko č. Z-PUSR-043591/2025 z 24.06.2025, doručené 25.06.2025:

Pamiatkový úrad má k SoH SD tieto pripomienky/požiadavky:

„Doplniť do Správy o hodnotení na str. 173 v kap. 10. „Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodností, archeologické náleziská“ text: „Akúkoľvek stavebnú či hospodársku činnosť na ploche kultúrnej pamiatky, vrátane umiestnenia akéhokoľvek reklamného a technického zariadenia, možno realizovať iba na základe právoplatného rozhodnutia o zámere vydaného Krajským pamiatkovým úradom Prešov, ktorý určí, či je navrhovaný zámer z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom prípustný a určí podmienky realizácie.“

Vyhodnotenie pripomienok:

Požiadavka je len upozorňujúcou požiadavkou, ktorá vychádza zo zákona č.49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, v ktorom sú určené procesné kroky pre realizáciu činností na ploche kultúrnej pamiatky a v jej bezprostrednom okolí. Jej nesplnenie neprichádza do úvahy, pretože vyplýva priamo zo zákona. Požiadavka je z tohto pohľadu formálna a nie je preto potrebné ju uvádzať v SoH SD.

Na margo požiadavky na doplnenie Správy o hodnotení je potrebné konštatovať, že zákona EIA nepozná procesný krok – doplnenie správy o hodnotení. Všetky relevantné pripomienky k správe o hodnotení je možné, a ak je to účelné, pretransformovať do strategického dokumentu, a to návrhom opatrení na jeho úpravu alebo doplnenie.

Ostatné pripomienky pamiatkového úradu sa vzťahujú k vlastnému SD.

a) „Doplniť v Sprievodnej správe na str. 17 v kap. „Kultúrno – historické hodnoty územia v podkapitolách:

„História“ text: „Akúkoľvek stavebnú či hospodársku činnosť na ploche kultúrnej pamiatky, vrátane umiestnenia akéhokoľvek reklamného a technického zariadenia, možno realizovať iba

na základe právoplatného rozhodnutia o zámere vydaného Krajským pamiatkovým úradom Prešov, ktorý určí, či je navrhovaný zámer z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom prípustný a určí podmienky realizácie.“

„Archeologické lokality“ text:

Pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku je vlastník, správca alebo stavebník povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na krajský pamiatkový úrad. Žiadosť obsahuje majetkovo-právne údaje a špecifikáciu zamýšľaného zásahu do terénu.

b) Opraviť v záväznej časti územného plánu:

- na str. 9 v kap. d) – „Zásady a regulatívy pre zachovanie a ochranu kultúrohistorických hodnôt“ v regulatíve „d1“ chybné uvedenie skratky národnej kultúrnej pamiatky – Mohylník na „NKP“.

- doplniť do uvedenej kapitoly text:

„Akúkoľvek stavebnú či hospodársku činnosť na ploche kultúrnej pamiatky, vrátane umiestnenia akéhokoľvek reklamného a technického zariadenia, možno realizovať iba na základe právoplatného rozhodnutia o zámere vydaného Krajským pamiatkovým úradom Prešov, ktorý určí, či je navrhovaný zámer z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom prípustný a určí podmienky realizácie.“

– „Pred začatím stavebnej činnosti alebo inej hospodárskej činnosti na evidovanom archeologickom nálezisku je vlastník, správca alebo stavebník povinný podať žiadosť o vyjadrenie k zámeru na krajský pamiatkový úrad. Žiadosť obsahuje majetkovo-právne údaje a špecifikáciu zamýšľaného zásahu do terénu.“

– „Krajský pamiatkový úrad Prešov v spolupráci s príslušným stavebným úradom pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej alebo inej hospodárskej činnosti zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a archeologických nálezísk na evidovaných územiach v procese územného a stavebného konania.“

– „Krajský pamiatkový úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je evidovaným archeologickým náleziskom ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov. Krajský pamiatkový úrad zašle rozhodnutie o povinnosti vykonať archeologický výskum aj príslušnému stavebnému úradu.“

Vyhodnotenie pripomienok:

Požiadavka upozorňujúca na chybu v označení NKP bude v SD samozrejme akceptovaná. Ostatné požiadavky na doplnenie sprievodnej a záväznej časti sú len upozorňujúce texty, ktoré vychádzajú zo zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, v ktorom sú určené procesné kroky pre realizáciu činností na ploche kultúrnej pamiatky, v jej bezprostrednom okolí, na ploche archeologického náleziska a na ploche predpokladaných archeologických nálezov. Nesplnenie týchto procesných krokov neprichádza do úvahy, pretože vyplývajú priamo zo zákona. Požiadavka je z tohto pohľadu formálna a nie je dôvodné uvádzať požadované texty v záväznej časti SD. Spracovateľ odborného posudku ponecháva na zvážení obstarávateľa/spracovateľa SD, či uvedené texty zapracuje do sprievodnej časti SD.

S-2 Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Bardejove, Kuzmányho 18, 085 67 Bardejov; stanovisko č. RÚVZBJ/OHŽPaZ/32/3057/2025 z 10.06.2025, doručené 10.06.2025:

Úrad uviedol, že k SoH SD a k návrhu ÚPN obce Vyšná Voľa nemá pripomienky z hľadiska ochrany verejného zdravia.

Vyhodnotenie stanoviska:

Stanovisko vzaté na vedomie.

S-3 Okresný úrad Bardejov, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej vodnej správy, Dlhý rad 16, 085 01 Bardejov; stanovisko č. OU-BJ-OSZP-2025/010304-002 z 13.06.2025, doručené 13.06.2025:

Orgán štátnej vodnej správy vo svojom stanovisku uviedol, že v rámci posúdenia návrhu strategického dokumentu ÚPN obce Vyšná Voľa súhlasí s predloženým návrhom za týchto podmienok:

1.V rámci priestorového usporiadania navrhovaných zmien využitia územia požadujeme rešpektovať vymedzený 5 m pobrežný pozemok od brehovej čiary drobných vodných tokov podľa ustanovenia § 49 ods. 2 vodného zákona, z dôvodu zabezpečenia výkonu správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení. V lokalite pri neohradzovanom vodnom toku, v ktorej nie je určené inundačné územie alebo nie je vyhotovená mapa povodňového ohrozenia, podkladmi pre posudzovanie návrhu na umiestnenie stavby, objektu a zariadenia alebo pre posudzovanie žiadosti o povolenie činnosti, ktorá je na inundačnom území zakázaná, sú

a)pravdepodobný priebeh záplavovej čiary povodne vo vodnom toku, ktorej maximálny prietok sa dosiahne alebo prekročí priemerne raz za sto rokov, alebo

b)priebeh záplavovej čiary v čase kulminácie hladiny vody pri doteraz najväčšej známej povodni [§ 20 ods.9 zákona č. 7/2010 Z. z. o povodniach v znení neskorších predpisov]

2.Vzhľadom na uvedené, žiadame zabezpečiť vyznačenie všetkých záplavových čiar do územného plánu obce tak, ako to ukladá § 6 ods. 10 zákona o ochrane pred povodňami.

3.Dôsledne dodržiavať koeficient zastavitel'nosti územia (nutnosť zadržiavania vody v území výsadbou vysokého percenta zelene).

4.Vzhľadom na odvádzanie zrážkových vôd z rozvojových plôch požadujeme uplatniť princíp maximálneho priebežného odtoku v takom množstve, aké prirodzene odteká z plôch pred ich zástavbou. Nadlimitný odtok z rozvojových plôch požadujeme zadržiavať v retenčných nádržiach s regulovaným odtokom, dimenzovaných na návrhovú zrážku, resp. riešiť zadržiavaním v rámci vlastného riešeného územia, s maximálnym využitím disponibilnej vsakovacej schopnosti podložia, vyhodnotenej na základe hydrogeologického posudku. Požadovaný princíp odvádzania zrážkových vôd je v súlade s ustanovením § 4 ods.2 písmena a) zákona o ochrane pred povodňami (preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami).

5.Pozdĺž brehov potokov ponechať manipulačné plochy podľa požiadaviek správcu vodného toku.

6.Nerealizovať cesty kolmé na vrstevnice z dôvodu zabránenia rýchleho odtoku vôd z územia.

7.Plochy s vysokou pôdnou a vodnou eróziou zatrávniť a využívať ako pasienky a kosné lúky.

8. Orbu vykonávať po vrstevniciach.

9. Zrealizovať výsadbu protieróznej zelene.

Vyhodnotenie stanoviska:

Viacere požiadavky orgánu štátnej vodnej správy, ktoré smerujú k SD, sú už v návrhu územného plánu rešpektované (body 1, 4, 5, 6). Požiadavky v bodoch 3, 7, 8 a 9 sú nad rámec územného plánu a primerané plnenie požiadaviek v bodoch 7, 8 a 9 musí zabezpečovať správca pozemkov v súlade so zákonom o ochrane poľnohospodárskej pôdy. Mapa povodňového ohrozenia nie je pre potok Černošina a jeho prítoky vypracovaná (požiadavka v bode 2) a preto nemôže byť záplavová čiara vo výkresovej časti vyznačená tak, ako to ukladá § 6 ods.10 zákona o ochrane pred povodňami. V záväzných regulatívoch však bude všeobecná podmienka pre určenie záplavovej čiary v etape prerokovania stavebného zámeru pre umiestnenie stavby v blízkosti vodných tokov a podmienka vybudovania individuálnych protipovodňových opatrení na náklady stavebníka (viď kapitolu VI. 3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.).

S-4 Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, Nám. Mieru 3, 081 92 Prešov; stanovisko č. OU-PO-OSZP-2025/056102-002 z 09.06.2025, doručené 18.06.2025:

Orgán ochrany prírody v sídle kraja odstúpil žiadosť príslušného orgánu EIA Okresnému úradu Bardejov, odboru starostlivosti o životné prostredie, úseku ochrany prírody. Okresný úrad Bardejov sa k SoH SD nevyjadril.

Vyhodnotenie stanoviska:

Spracovateľ odborného posudku má za to, že OÚ Prešov pochybil, keď sa ako dotknutý orgán štátnej správy, ktorého záväzné stanovisko sa vyžaduje ku schváleniu SD, nevyjadril k SoH SD ale žiadosť o stanovisko postúpil inému orgánu ochrany prírody.

S-5 Dopravný úrad, Letisko M.R. Štefánika, 823 05 Bratislava; stanovisko č. 18850/2025/ROP-002/47038 z 18.06.2025, doručené 18.06.2025:

Dopravný úrad vo svojom stanovisku uviedol, že na území obce sa nenachádza žiadne dopravným úradom evidované letisko, osobitné letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie a do katastrálneho územia Vyšná Voľa nezasahujú žiadne ochranné pásma resp. prekážkové roviny a plochy letísk heliportov, osobitných letísk a leteckých pozemných zariadení, ktoré sa nachádzajú mimo územia obce. Návrh ÚPN obce Vyšná Voľa nenavrhuje ani žiadne využitie územia, ktoré by podliehalo súhlasu dopravného úradu podľa ustanovení § 30 ods.1 leteckého zákona. Dopravný úrad záverom konštatuje, že s predloženou SoH SD a návrhom SD – Územný plán obce Vyšná Voľa súhlasí.

Vyhodnotenie stanoviska:

Stanovisko vzaté na vedomie.

S-6 Obec Lukavica, 086 21 Lukavica; stanovisko č. ObLu39/2025/1 z 11.06.2025, doručené 13.06.2025:

Obec Lukavica uviedla, že k SoH SD nemá žiadne námietky.

Vyhodnotenie stanoviska:

Stanovisko vzaté na vedomie.

Doručené písomné stanoviská – pripomienky od dotknutých právnických správcov/prevádzkovateľov dopravnej infraštruktúry a technickej infraštruktúry a od správcu vodných tokov:

S-7 Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Povodie Hornádu, odštepny závod, Ďumbierska 14, 041 59 Košice; stanovisko č. SVP 12926/2025/2 z 12.06.2025, doručené 23.06.2025:

V stanovisku je uvedené, že k Správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán obce Vyšná Voľa“ nemá SVP, š.p. pripomienky a k návrhu strategického dokumentu sa SVP, zatiaľ nevyjadril.

SVP š.p. sa k návrhu SD vyjadril až následne, dňa 09.07.2025 stanovisko č. SVP 14150/2025/2, ktoré bolo zaslané obci Vyšná Voľa.

Vyhodnotenie stanoviska k SoH SD zo dňa 12. 06. 2025: Stanovisko k SoH SD vzaté na vedomie.

SVP, š.p. vo svojom liste zo dňa 09.07.2025 okrem iného uviedol:

a), upozorňujeme na navrhované plochy rodinných domov situované v blízkosti drobných vodných tokov. V prípade výstavby objektov rodinných domov v blízkosti vodných tokov bude potrebné zabezpečiť ich individuálnu protipovodňovú ochranu na Q100. Uvedenú podmienku požadujeme uviesť v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácii.

b) Pre výkon správy vodných tokov požadujeme v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. (vodný zákon) pozdĺž drobných vodných tokov ponechať voľný nezastavaný pobrežný pozemok v šírke 5,0 m od brehovej čiary toku (t. j. v uvedenej odstupnej vzdialenosti nerealizovať drobné stavby, oplotenie, výsadbu drevín, atď.) a zároveň požadujeme, aby správcovi toku bol umožnený prístup k vodným tokom.

c) Pri návrhu koncepcie nakladania s dažďovými vodami, vzhľadom na klimatickú zmenu, riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody, žiadame navrhnúť opatrenia na zdržanie povrchového odtoku dažďových vôd zo spevnených plôch v prípade nových lokalít určených na zástavbu (z komunikácií, spevnených plôch a striech rodinných domov, prípadne iných stavebných objektov) na pozemku stavebníka prostredníctvom vsakovacích objektov (prípadne s retenčnými nádržami, dažďových záhrad, jazierok a podobne tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu odtokových pomerov v území. Ak nie je možné zachytávať vodu z povrchového odtoku na mieste dopadu zrážok alebo v jeho tesnej blízkosti, možno ju odvádzať do povrchových vôd. Uvedené opatrenia však žiadame navrhnúť tak, aby prípadný odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ustanovením § 36 ods. 17 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a v zmysle požiadaviek § 9 Nariadenia vlády č. 269/2010 Z. z..

d) Do doby vybudovania verejnej kanalizácie je nutné zabezpečiť iný spôsob odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd, napr. výstavbou vlastnej čistiarne odpadových vôd, prípadne akumuláciou produkovaných splaškových odpadových vôd z jednotlivých objektov vo vodotesných žumpách a zneškodňovanie žumpových vôd riešiť v súlade s ustanovením 36

ods. 3 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov vývozom do čistiarne odpadových vôd s kapacitnými a technologickými možnosťami pre príjem týchto vôd.

Vyhodnotenie pripomienok zo stanoviska z 09.07.2025:

Všetky pripomienky uvedené v stanovisku smerujú k návrhu SD a ide o pripomienky resp. upozornenia, ktoré vyplývajú priamo zo všeobecne záväzných predpisov a ich neplnenie pri realizácii stavieb neprichádza do úvahy aj keď citácie zákonných ustanovení o umiestňovaní stavieb nebudú priamo uvedené v ÚPN obce. Vzhľadom však na dôležitosť upozornenia v bode a) vo vzťahu k novej výstavbe bude upozornenie „na potrebu umiestňovať rodinné domy mimo záplavové územie určené na základe vypočítaného pravdepodobného priebehu záplavovej čiary povodne vo vodnom toku pre Q100 ročnú vodu“ uvedené v záväznej časti územného plánu (viď kapitola VI. 3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Ostatné pripomienky sú vzaté na vedomie alebo sú už zohľadnené v predloženom riešení územného plánu.

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Obec Vyšná Voľa ako obstarávateľ SD zabezpečila v súlade s § 11 ods.3 zákona EIA verejné prerokovanie SoH SD.

Verejné prerokovanie sa uskutočnilo v priestoroch kultúrneho domu vo Vyšnej Voli dňa 01.07.2025 o 15,00 hod. Verejného prerokovania sa zúčastnila verejnosť zastúpená 9 občanmi obce v zmysle prezenčnej listiny a prítomní boli - spracovateľ hodnotiacej správy Ing. arch. Legdan, obstarávateľ územného plánu Ing. Stanislav Imrich a starosta obce Ing. Ján Evin.

Z verejného prerokovania bol spísaný záznam.

„Na úvod spracovateľ hodnotiacej správy oboznámil prítomných s cieľom dnešného stretnutia a obsahom návrhu územného plánu a obsahom a závermi hodnotiacej správy. Upozornil prítomných na možnosť podať k hodnotiacej správe pripomienky písomnou formou Okresnému úradu v Bardejove, odboru starostlivosti o životné prostredie. Vo vystúpení prezentoval návrh územného plánu a následne aj hlavné tematické okruhy hodnotiacej správy; predpokladané vplyvy navrhovaného rozvoja obce na životné prostredie obyvateľov a prírodné prostredie v katastrálnom území V závere zdôraznil celkový zámer hodnotiacej správy, ktorým je odporúčanie územný plán schváliť, nakoľko navrhované riešenia a opatrenia budú mať pozitívny vplyv na kvalitu života aj prírodného prostredia v riešenom území.

Po tomto vystúpení nasledovala diskusia, v ktorej prítomní občania kládli otázky k samotnému územnému plánu aj jeho dopadu na životné prostredie. Na otázky odpovedali spracovateľ ÚPN Ing. arch. Michal Legdan, obstarávateľ ÚPN Ing. Stanislav Imrich a starosta obce Ing. Ján Evin. K obsahu a záverom Hodnotiacej správy neboli žiadne pripomienky alebo negatívne vyjadrenia.“

Záznam zapísal spracovateľ SoH SD - Ing. arch. Michal Legdan.

Vyhodnotenie informácií zo záznamu:

Záznam z verejného prerokovania SoH SD neobsahuje žiadne zásadné pripomienky k obsahu SoH SD a k jej záverom, z čoho je možné vyvodiť, že počas verejného prerokovania SoH SD – ÚPN obce Vyšná Voľa neboli vznesené žiadne zásadné požiadavky vo vzťahu k SoH SD. Podľa informácií od spracovateľa hodnotiacej správy, traja občania podali písomné stanovisko, avšak k návrhu územného plánu a v zmysle zákona o územnom plánovaní /resp. stavebného zákona/ zaslali ho priamo obci.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Záveru SoH SD a spracovateľ odborného posudku konštatujú, že u hodnoteného SD – ÚPN obce Vyšná Voľa sa nepredpokladajú významné negatívne vplyvy (veľmi významné vplyvy) na obyvateľstvo ani na zložky životného prostredia. Hodnotenie vplyvov SD bolo vykonané slovným opisom v jednotlivých kapitolách SoH SD a bolo vykonané v nasledovnom rozsahu:

- vplyvy na obyvateľstvo;
- vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery;
- vplyvy na klimatické pomery;
- vplyvy na ovzdušie,
- vplyvy na vodné pomery,
- vplyvy na pôdu,
- vplyvy na faunu, flóru, ich biotopy;
- vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny;
- vplyvy na chránené územia a ochranné pásma vrátane vplyvov na európsku sústavu chránených území (Natura 2000), na územný systém ekologickej stability;
- vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská;

Na základe vykonaného posudzovania vplyvov návrhu územného plánu obce Vyšná Voľa sa predpokladá, že návrh riešenia rozvoja obce, špecifikovaný v posudzovanom návrhu územného plánu, bude mať určitú mieru vplyvu na životné prostredie, a to v závislosti od charakteru zástavby určenej jednotlivými funkčnými plochami ako i samostatne navrhnutými stavbami/činnosťami a v závislosti od konkrétneho miesta ich umiestnenia v krajine.

Návrh územného plánu obce Vyšná Voľa nepredpokladá významný negatívny vplyv na životné prostredie riešeného územia. Chránené územia prírody - územia Natura 2000 ani územia národnej siete sa tu nenachádzajú, a teda nemôžu byť zasiahnuté či negatívne ovplyvnené. Priaznivý stav travinno-bylinných biotopov a lesných biotopov európskeho významu zostane zachovaný.

Záverom možno konštatovať, že v procese posudzovania vplyvov hodnoteného SD na životné prostredie (t. j. v SoH SD a v odbornom posudku) neboli identifikované také významné negatívne vplyvy na obyvateľstvo, na zložky životného prostredia, a to ako na prírodné prostredie, umelé prostredie (urbanizované) a sociálne prostredie, ktoré by neumožnili predmetný SD schváliť. Za účelom minimalizácie vplyvov SD na vyššie uvedené prírodné a urbánne systémy sú v záväznej časti SD – ÚPN obce Vyšná Voľa stanovené záväzné regulatívy pre realizáciu stavieb a činností v riešenom území. Nové opatrenia na úpravu a doplnenie SD – ÚPN obce Vyšná Voľa ešte vyplynuli zo stanovísk dotknutých subjektov, ktoré svoje stanoviská doručili príslušnému orgánu EIA v etape prerokovania SoH SD (§ 12 zákona EIA) a niekoľko zmierňujúcich opatrení navrhol spracovateľ odborného posudku (viď kapitola VI.3. tohto záverečného stanoviska).

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

V katastrálnom území Vyšná Voľa sa nenachádzajú chránené územia európskej sústavy chránených území Natura 2000. Najbližšie územie Natura 2000, ktorým je územie európskeho významu – UEV Horný tok Tople (kód Natura 2000: SKUEV963), leží vo vzdialenosti cca 2,5 km od zastavaného územia obce Vyšná Voľa, pričom tok rieky Topľa je situovaný v susednom súbežnom údolí. Najbližšie chránené vtáčie územie – CHVÚ Čergov (kód Natura 2000: SKCHVU052) je od obce Vyšná Voľa vzdialené cca 10 km.

Návrh riešenia územného plánu obce Vyšná Voľa nebude mať žiadne vplyvy na predmet ochrany najbližších území Natura 2000 ani na ich integritu.

VI. ZÁVERY

1. Výsledky procesu posudzovania (odporúčanie, neodporúčanie)

Na základe komplexného posúdenia navrhovaného SD – ÚPN obce Vyšná Voľa, pri ktorom boli vzaté do úvahy závery SoH SD, ktorá vychádzala z analýzy informácií o zložkách životného prostredia, stavu využitia územia a významu očakávaných vplyvov SD na životné prostredie a jeho zložky, ako i na obyvateľstvo, vzaté do úvahy tiež stanoviská dotknutých orgánov verejnej správy a stanoviská dotknutých subjektov, ktorý majú vzťah k dopravnej infraštruktúre a technickej infraštruktúre a vodným tokom, ako i výsledky verejného prerokovania a následne vypracovaného odborného posudku

**s a o d p o r ú č a
schválenie ÚPN obce Vyšná Voľa
pri rešpektovaní opatrení uvedených v kapitole IV.3.**

2. Odporúčaný variant

SD – ÚPN obce Vyšná Voľa nebol spracovaný variantne. Predložený a posudzovaný SD bol spracovaný jedno variantne.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu.

Návrh SD obsahuje záväznú časť, v ktorej sú definované regulatívy a limity využitia územia. Tieto regulatívy a limity spresňujú možnosti využitia územia a spresňujú podmienky pre výstavbu na navrhovaných funkčných plochách. Regulatívy a limity majú za účel regulovať resp. znižovať mieru vplyvu návrhu zástavby a návrhu činností v riešenom území.

Z procesu prerokovania SoH SD spolu s návrhom SD – Územným plánom obce Vyšná Voľa podľa zákona EIA, vyplynulo zo stanovísk dotknutých orgánov verejnej správy a dotknutých právnických osôb (správcov), ktorí doručili svoje stanovisko príslušnému orgánu EIA – OÚ Bardejov, OSZP niekoľko odporúčaní/pripomienok, ktoré sú rôznej povahy a smerujú k úprave/doplneniu vlastného SD, najmä jeho záväznej časti. Relevantné

odporúčania/pripomienky majúce vzťah k hodnotenému návrhu územného plánu obce sú navrhnuté v tejto kapitole na ich zapracovanie do návrhu územného plánu. Niekoľko odporúčaní navrhol i spracovateľ odborného posudku.

Na margo pripomienok zo stanovísk dotknutých subjektov, ktoré sú citáciami zákonných ustanovení je potrebné uviesť, že v strategickom dokumente, ktorý je územnoplánovacou dokumentáciou s výhľadom na niekoľko rokov, je poväčšine zbytočné uvádzať citácie ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov a technických noriem, ktorých dodržiavanie je zákonnou povinnosťou projektantov alebo stavebníkov pri uskutočňovaní stavieb. Nesplnenie zákonných povinností neprichádza do úvahy a na ich dodržiavanie dohliadajú orgány štátnej správy pri povoľovacích procesoch v zmysle príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Odporúčania/ požiadavky, ktoré vyplynuli zo stanovísk dotknutých subjektov:

- do záväznej časti územného plánu doplniť - novú zástavbu v lokalitách v nadväznosti na vodné toky, pre ktoré nie je určené inundačné územie a nie je vyhotovená mapa povodňového ohrozenia, situovať mimo zistený rozsah záplavového územia Q100, ktorý bude vypracovaný ako podklad pre umiestnenie stavieb v lokalite; v prípade, že stavba bude umiestnená do zisteného rozsahu záplavového územia opatrenia na ochranu stavby si musí stavebník realizovať na vlastné náklady;
- v záväznej časti upraviť text regulatívu c.3.2. nasledovne - na nových lokalitách určených na zástavbu navrhnuť a zrealizovať opatrenia na zdržanie povrchového odtoku dažďových vôd zo spevnených plôch (z komunikácií, spevnených plôch a striech RD, prípadne iných objektov) na pozemku stavebníka tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu odtokových pomerov v recipiente (technické riešenie určí podrobný inžinierskogeologický prieskum).

Odporúčania/ požiadavky navrhnuté spracovateľom odborného posudku:

- do príslušných kapitol záväznej časti územného plánu doplniť/upraviť nasledujúce regulatívy:
 - o v bode b.16. doplniť medzi druhy prípustného funkčného využitia i včelíny;
 - o v bode b.7.4. upraviť na nasledovný text – ozeleniť areál výsadbou zelene, najmä po jeho vnútornom obvode;
 - o v bod c.4.3. vypustiť slovné spojenie – ani ho inak poľnohospodársky obhospodarovat’ - a nahradiť ho textom – ani ho užívať takým spôsobom, ktorým by prišlo k znemožneniu alebo sťaženiu riadnej prevádzky a údržby toku;
 - o v bode e.6. upraviť text tak, aby sa týkal len verejnej zelene;
 - o do bodu e) alebo k bodu b.16 doplniť nový regulatív – pri umiestňovaní zariadení a vedení technickej a dopravnej vybavenosti na funkčnej ploche poľnohospodárskej pôdy (TTP – lúky a pasienky), situovať tieto objekty prednostne mimo plôch s prírodnými biotopmi európskeho alebo národného významu;
 - o do bodu e) doplniť nový regulatív – pri výstavbe a pri zemných prácach dbať na realizáciu opatrení na zamedzenie šírenia inváznych a nepôvodných druhov rastlín;
 - o do bodu h.4. doplniť nový regulatív – podmienky pre výstavbu nových stavebných objektov na územia funkčných plôch zasahujúcich do plôch s výskytom potenciálnych svahových deformácií je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom;

- v bode e.8. upraviť text nasledovne – Prvky R-ÚSES sú doplnené o prvky miestneho územného systému ekologickej stability (M-ÚSES);
- v texte strategického dokumentu primerane nahradiť slovné spojenie „územné konanie“ a „stavebné konanie“ už podľa ustanovení nového stavebného zákona č.25/2025 Z. z. účinného od 01.04.2025 na termín „prerokovanie stavebného zámeru“/„konanie o stavebnom zámere“/ohlásenie stavby stavebnému úradu“.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu.

Záverečné stanovisko je vypracované podľa § 14 zákona EIA, a to na základe návrhu SD – ÚPN obce Vyšná Voľa (jún 2025), informácií obsiahnutých v SoH SD a jej záverov o miere očakávaných/predpokladaných vplyvov SD na životné prostredie, na základe stanovísk dotknutých orgánov verejnej správy a dotknutých právnických osôb doručených k SoH SD (máj – jún 2025), verejného prerokovania SoH SD – ÚPN obce Vyšná Voľa (01.07.2025), odborného posudku (júl 2025) a ďalších použitých zdrojov vrátane všeobecne záväzných právnych predpisov.

Samotný návrh riešenia územného plánu obce Vyšná Voľa rešpektuje zásady územného plánovania. Opatrenia na minimalizáciu vplyvov na životné prostredie špecifikované v návrhu záväznej časti územného plánu a odporúčané opatrenia v kapitole VI.3 tohto záväzného stanoviska sledujú najmä dosiahnutie základného cieľa územného plánovania – udržateľného územného rozvoja so zreteľom na miestne danosti, charakter prírodnej štruktúry, efektívne a udržateľné užívanie prírodných zdrojov, zachovanie biodiverzity, vyvážený environmentálny prístup k priestorovému usporiadaniu územia a funkčnému využívaniu územia pri ochrane ekologickej stability a ekologickej konektivity.

Návrh riešenia územného plánu prihliadal na všetky relevantné pripomienky doručené orgánom územného plánovania v etape oznámenia o SD a k návrhu zadania pre vypracovanie SD. Odporúčania a požiadavky dotknutých subjektov vyjadrené v ich stanoviskách doručených v etape prerokovania SoH SD – ÚPN obce Vyšná Voľa ako i návrhy opatrení navrhnutých spracovateľom odborného posudku, nemajú zásadný vplyv na závery posúdenia vplyvu SD na životné prostredie ako celku, ktoré sú prezentované v SoH SD. Odporúčania a požiadavky na úpravu a doplnenie vlastného SD, ktoré sú uvedené v kapitole VI.3., napomáhajú k zmierneniu miery prípadného negatívneho vplyvu SD na životné prostredie, prípadne precizujú texty záväzných regulatívov územného plánu.

Záverečným stanoviskom sa odporúča prijať/schváliť návrh SD – ÚPN obce Vyšná Voľa, a to nielen z dôvodu že výsledkom procesu posudzovania jeho vplyvov na životné prostredie sa nepreukázali významné negatívne vplyvy SD na životné prostredie ale najmä tiež z dôvodu, že navrhovaný SD bude mať pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, umožní primeraný ďalší rozvoj obce pri rešpektovaní zosúladovania záujmov urbanistického rozvoja s primeranou ochranou zložiek životného prostredia a najmä prírodného prostredia. Navrhované riešenie SD významne negatívne neovplyvní jednotlivé zložky životného prostredia a životné prostredie v riešenom území. Doručené stanoviská dotknutých orgánov verejnej správy k SoH SD a k vlastnému SD v procese posudzovania podľa zákona EIA neobsahovali také závažné pripomienky alebo požiadavky, ktoré by jednoznačne poukazovali na nemožnosť prijať resp. schváliť navrhovaný SD.

5. Návrh monitoringu.

Podľa § 16 ods. 1 zákona EIA „sú obstarávateľ a rezortný orgán povinní zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojovaniu monitorovania.“ Podľa § 16 ods. 2 zákona EIA „sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie spočíva:

- a) v systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov,
- b) vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- c) zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.“

Pre tento druh SD, ktorý je územnoplánovacou dokumentáciou na úrovni podrobnosti (stupni) územného plánu obce nie je potrebné stanovovať osobitné úlohy monitoringu zložiek životného prostredia. Vývoj zložiek životného prostredia bude sledovateľný v stanoviskách dotknutých orgánov verejnej správy pri umiestňovaní stavieb a iných aktivít v k. ú. Vyšná Voľa (najmä v procese prerokovania stavebného zámeru, konania o stavebnom zámere, ohlásenia stavby). Pri nepriaznivom vývoji stavu zložiek životného prostredia je povinnosťou orgánu verejnej správy na úseku starostlivosti o životné prostredie realizáciu výstavby a aktivít navrhnutých týmto SD, vo svojom stanovisku v etape ich umiestňovania do územia primerane regulovať v prípade potreby až zakázať v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Obec ako obstarávateľ SD – ÚPN obce Vyšná Voľa je i orgánom územného plánovania a je teda v zmysle nového zákona o územnom plánovaní povinná sledovať aktuálnosť územného plánu obce a je povinná najmenej raz za štyri roky preskúmať územný plán (zabezpečiť vypracovanie správy a stave územnoplánovacej dokumentácie podľa nového zákona o územnom plánovaní), či nie sú potrebné jeho zmeny alebo doplnky. Dotknuté orgány verejnej správy a iné subjekty sú v zmysle § 28 nového zákona o územnom plánovaní povinné na požiadanie obce poskytnúť pre potreby obstarávania územnoplánovacích podkladov údaje o území a sú zodpovedné za ich správnosť, úplnosť a aktuálnosť v čase ich poskytovania.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom.

Návrh riešenia SD –ÚPN obce Vyšná Voľa je vypracovaný s prihliadnutím na primeranú ochranu zložiek životného prostredia vrátane prírodného prostredia, ktoré je v obci Vyšná Voľa relatívne nenarušené a dobre zachovalé, v ktorom sa nachádzajú prírodné biotopy ako i biotopy druhov a jeho hodnotné časti sú vyčlenené ako prvky ÚSES a je vypracovaný s prihliadnutím na zabezpečenie riešenia environmentálnych problémov obce. SD okrem návrhu nových urbanizovaných plôch a stavieb/činností navrhol i viaceré ekostabilizačné prvky a rieši také návrhy technickej a dopravnej infraštruktúry, ktoré nemajú významný negatívny vplyv na ovzdušie, vodu, pôdu a biotu. Pri dodržaní záväzných regulatívov ÚPN obce Vyšná Voľa a opatrení podľa kapitoly VI.3. tohto záväzného stanoviska pri realizácii stavieb/činností podľa SD, je možné konštatovať, že SD –ÚPN obce Vyšná Voľa dostatočne zohľadňuje environmentálne aspekty v riešení navrhovaného rozvoja územia. Táto povinnosť zohľadňovať environmentálnu problematiku v tvorbe územného plánu vyplýva i z dikcie zákona o územnom plánovaní – „územným plánovaním je súbor činností, ktorými sa určuje a

reguluje priestorové usporiadanie územia, funkčné využívanie územia a zabezpečuje sa udržateľný územný rozvoj za podmienok ochrany životného prostredia, ochrany prírody a krajiny, ochrany historického a kultúrneho dedičstva a ochrany verejného zdravia, ...“.

V celkovom posúdení vplyvu SD – ÚPN obce Vyšná Voľa na životné prostredie bola kľúčovou dokumentáciou SoH SD a jej pripomienkovanie. Štruktúra a obsah SoH SD je vypracovaný v súlade s prílohou č.5 zákona EIA. Primerane úrovni známych informácií o území a v súlade s platnou legislatívou regulujúcou a limitujúcou územný rozvoj, sú v SoH SD vyhodnotené vplyvy navrhovaných funkčných plôch/stavieb/činností SD na obyvateľstvo a životné prostredie v jeho komplexnosti.

Požiadavky a pripomienky dotknutých subjektov ako i upozornenia na nedostatky (chyby) SoH SD, ktoré uviedli dotknuté orgány verejnej správy vo svojich stanoviskách (máj – jún 2025) nemajú zásadný vplyv na celkovú kvalitu SoH SD a rovnako nemajú zásadný vplyv na závery o očakávaných vplyvoch SD na životné prostredie, ktoré sú v SoH SD prezentované.

Verejnosť mala možnosť sa k SoH SD vyjadriť a zaslať príslušnému orgánu EIA svoje stanovisko na základe zverejnenia SoH SD a vlastného SD – ÚPN obce Vyšná Voľa na webovom sídle MŽP SR (zverejnené v júni 2025). V etape prerokovania SoH SD neboli príslušnému orgánu EIA doručené žiadne stanoviská verejnosti. Zo záznamu z verejného prerokovania SoH SD z 01.07.2025 nevyplýva že by verejnosť svoje pripomienky uplatnila alebo ich zaslala príslušnému orgánu EIA.

Pre SD – ÚPN obce Vyšná Voľa nebola určená podmienka jeho variantného riešenia. V porovnaní s tzv. nulovým variantom je hodnotený SD „Územný plán obce Vyšná Voľa“ v etape návrhu územného plánu obce jednoznačne výhodnejší a progresívny vo všetkých oblastiach, ktoré aktuálne územno-plánovacia dokumentácia rieši resp. má možnosť riešiť. Nulový variant predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia v rozsahu jeho aktuálne zastavaného územia a plôch mimo zastavaného územia, teda bez ďalšieho územného rozvoja a bez doplnenia potrebnej infraštruktúry. Navrhovaný a hodnotený SD oproti nulovému variantu je výhodnejší, pretože rieši existujúce alebo potenciálne environmentálne problémy s cieľom eliminovať negatívne vplyvy na životné prostredie obce, vrátane na jej obyvateľov a na ich zdravie. Rieši problematiku obce v oblasti zásobovania vodou (návrh verejného vodovodu), v oblasti odkanalizovania obce (návrh verejnej splaškovej kanalizácie a ČOV), progresívneho riešenie odpadového hospodárstva (návrh kompostoviska a zberného dvora), ochrany územia o obyvateľstva pred záplavami (návrh úpravy tokov, vodozádržných opatrení), zlepšovania miestnej dopravnej komunikačnej siete vrátane chodníkov pre peších a tým i vytváranie podmienok pre komfort bývania obyvateľov ako i zlepšovania ekonomickej základe obce.

Možnosť konzultácií, ktoré v zmysle zákona EIA oznámil orgán EIA, nevyužil žiadny subjekt vrátane verejnosti. Dvojstranné pracovné konzultácie pri spracovávaní odborného posudku najmä so spracovateľom SD, za účelom objektívneho vyhodnotenia SoH SD ako i vlastného SD, vykonal spracovateľ odborného posudku.

Vzhľadom k charakteru posudzovaného SD, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia na úrovni podrobnosti územného plánu obce, nie je pre tento SD navrhovaný žiadny špecifický monitoring. Prípadné potrebné informácie o stave životného prostredia resp. o jeho vývoji by mali byť primerane obsiahnuté v stanoviskách dotknutých orgánov verejnej správy, ktoré budú tieto orgány vydávať v rámci povolujúcich procesov pri umiestňovaní a uskutočňovaní

jednotlivých stavieb/činností podľa schváleného ÚPN obce Vyšná Voľa alebo v rámci procesu obstarania zmien a doplnkov územného plánu resp. nového územného plánu obce Vyšná Voľa podľa zákona o územnom plánovaní.

Pri realizácii jednotlivých stavieb/aktivít podľa schváleného SD, je samozrejme potrebné dodržiavať všetky všeobecne záväzné právne predpisy v každej etape uskutočňovania stavieb/činností. Pri rešpektovaní postupov a limitov vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov chrániacich životné prostredie je predpoklad, že ÚPN obce Vyšná Voľa nebude mať významný negatívny vplyv na zložky životného prostredia vrátane dotknutého prírodného prostredia katastrálneho územia Vyšná Voľa.

Na základe všetkých relevantných podkladov z procesu posudzovania vplyvov SD – ÚPN obce Vyšná Voľa bolo zistené, že posudzovaný SD, pri zohľadnení jeho regulatívov uvedených v záväznej časti a pri zapracovaní doplňujúcich podmienok uvedených v kapitole VI.3. tohto záväzného stanoviska, je možné prijať/schváliť.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o dotknutej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov.

Podľa § 6a ods.5 zákona EIA „Dotknutá verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov má právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu, vrátane práva podať písomné stanovisko podľa § 6 ods. 6, § 8 ods. 8, § 12 ods. 2, účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní strategického dokumentu.“.

V rámci procesu posudzovania vplyvov SD – ÚPN obce Vyšná Voľa na životné prostredie podľa zákona EIA (v etape oznámenia SD, v etape oznámenia rozsahu hodnotenia, v etape oznámenia SoH SD vrátane vlastného SD) neboli príslušnému orgánu EIA doručené žiadne písomné stanoviská od verejnosti. Verejnosť sa zúčastnila verejného prerokovania SoH SD a vlastného SD (01.07.2025), ktoré sa konalo v obci Vyšná Voľa, avšak v zázname z tohto prerokovania nie sú uvedené žiadne pripomienky k SoH SD ani k vlastnému SD od verejnosti. Žiadne písomné pripomienky neboli ani následne po prerokovaní SoH SD príslušnému orgánu EIA od verejnosti doručené.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska.

Návrh záverečného stanoviska spracoval RNDr. Marta Makarová, Šrobárova 1, 080 01 Prešov, oprávnená osoba, č. osvedčenia: 458/2010/OHPV, odbor, oblasť činnosti: 2r, 3o, v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, určená Okresným úradom Bardejov, odborom starostlivosti o životné prostredie, listom č. OU-BJ-2025/000923-045 zo dňa 03.07.2025 podľa § 13 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie poverená spracovaním odborného posudku pre strategický dokument „Územný plán Obce Vyšná Voľa“.

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka.

Okresný úrad Bardejov, odbor starostlivosti o životné prostredie

Dlhý rad 16
085 01 Bardejov
Mgr. Zuzana Vašková, vedúca odboru

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska.

V Bardejove, dňa 26.08.2025

Poučenie

Proti tomuto Záverečnému stanovisku sa nedá odvolať. Záverečné stanovisko je možné preskúmať na súde podľa zákona č.162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku.

Mgr. Zuzana Vašková
vedúca odboru